Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 183 (7073). • 25 сентябрь, 1979 йил ◆ СЕШАНБА • Баҳоси 2 тийин.

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ПАХТАЗОР — МАРДЛАР МАЙДОНИ

МУСОБАҚАДОШ ДУГОНАЛАР

УМРИНИСО Ҳамроқулова бу йилги мавсумда қўл терими бошлангандан бери ҳамкасб дугоналари орасида пешқадамлик қилаётир. Зулайҳо Расулова ҳам илғорлар сафида бормоқда. У Умриниса билан басма-басига пахта териб дугонасига етиб олишга аҳд қилди. Ҳозир улар кунига ҳаммадан кўп пахта териб, хўжалик хирмонига барака киритмоқдалар.

Умриниса Ҳамроқуловaнинг бир кунда тераётган пахтаси ўртача 227 килограммданга тўғри келаётир. Мавсум бошидан бери эса хирмонга тўккан пахтаси 2 минг килограммга етиб қолди. Зулайҳо Расулова ҳар куни ўртача 175 килограммдан оқ олтин термоқда. У ҳам ҳозиргача 1,5 тоннадан ошириб пахта териб тўкди.

Ўрта Чирчиқ районидаги А. Икромов номли колхозда қўл терими кун сайин авж олиб бормоқда. Чевар теримчилар мусобақасига ўз вақтида якун ясаб, ғолиблар моддий ва маънавий рағбатлантириб турилибди.

КУНИГА 3,5 ПРОЦЕНТДАН

1-«Пискент» совхозининг биринчи бўлимидаги Ўринбой Муборaков бошқараётган бригада аъзолари кун сайин суръатга-суръат қўшиб меҳнат қилмоқдалар. Уларнинг бир кунлик топширган пахталари йиллик планга нисбатан 3,5 процентни ташкил этади. Бригада азаматлари йиллик планни 5 октябрга, мажбуриятни 15 октябрга бажаришга аҳд қилишган. Чевар теримчилардан Инобат Ғойибназарова бир кунда 210 килограммдан пахта териб жами 2500, Дилором Тўрақулова бир кунда 160, жами 1800 килограмм дурдона тўкдилар.

ПЛАН ОШИРИБ БАЖАРИЛДИ

Коммунистик райони полизчилари 2700 ўрнига 3000 тонна қовун-тарвуз топшириб, халқ хўжалик планларини 110 процентга етказиб адо этдилар. Бу ишга райондаги Усмон Юсупов номли, Охунбобоев номли совхозлар катта ҳисса қўшдилар.

ЭЛГА ХИЗМАТ — ОЛИЙ ҲИММАТ

Бўка райони матлуботчилари хизматидан далада меҳнат қилаётган пахтакорлар ҳам, ҳашарчилар ҳам мамнун бўлмоқдалар. Районда 49 та сотувчисиз магазин ташкил этилди. 8 та автолавка далама-дала юриб, теримчиларга маданий хизмат кўрсатмоқда. «Партия XX съезди», «Партия XIX съезди» совхозлари, «Бўка» совхози, Тимирязев номли, «Октябрь 40 йиллиги» колхозларининг аъзолари савдо хизматидан мамнун бўлмоқдалар. Матлуботчилар савдо-сотиқ билан бирга колхозчилардан буюртмалар олиб, уларни ўз вақтида бажариб бермоқдалар.

РАҲМАТ, ҲАШАРЧИЛАР

Бекобод районидаги «Ленинград» совхозининг ишчи ва хизматчилари район касалхонаси ходимлари кўмагидан беҳад мамнун бўлмоқдалар. Шифокорлар совхоз ишчиларига даланинг ўзида медицина хизмати кўрсатиш билан бирга теримда ҳам уларга яқиндан кўмак бермоқдалар. Шифохона ходимлари Камол Эрматов, Ҳафиза Қўшматовалар бир кунда 160 — 170 килограммдан пахта териб беришмоқда. Уларнинг шу кунгача терган пахталари 1200 килограммга етиб қолди.

МАДАНИЯТ БОЙЛИКЛАРИ — ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИГА

ҚИШЛОҚДА юксак турмуш маданияти! Ана шу ибора замирида катта социал маъно мужассам. Бу сўзларда совет қишлоғи ҳаётида юз бераётган улкан ўзгаришлар — колхоз ва совхозлар экономикасининг муттасил юксалиб бораётганлиги ҳам, қад кўтараётган замонавий посёлкаларнинг бугунги жамоли ҳам, деҳқонларга кўрсатилаётган маданий хизматнинг кенг қулоч ёйганлиги ҳам — ҳамма-ҳаммаси ўз ифодасини топмоқда.

Қишлоқ маданиятининг юксалиши турмуш тарзимизнинг маънавий-эстетик принципига айланиб қолди. У кишиларнинг меҳнатдаги ва жамоат ишларидаги активлигини ошириш билан бирга уларда коммунистик ахлоқни, юксак маданиятни, эстетик дидни шакллантиришга хизмат қилувчи маънавий куч ҳамдир.

КПСС XXV съезди томонидан социал-иқтисодий тараққиёт соҳасида илгари сурилган вазифаларни амалга оширишда областимиз маданий-оқартув муассасалари ҳам кўп иш қилмоқдалар. Қишлоқ маънавий ҳаётини янада мазмунли ва гўзал бўлишини таъминлаш мақсадида кейинги йилларда 20 та клуб, 30 дан ортиқ кутубхона ва қатор маданият саройлари ташкил этилди. Эндиликда областимиз қишлоқларида 600 дан ортиқ оммавий кутубхоналар, 400 дан ортиқ турли маданият ўчоқлари ишлаб турипти. Клуб ва маданият ўчоқларидаги тўгаракларга ҳамда ҳаваскорлик бирлашмаларига 30 мингга яқин киши қатнашмоқда. Бу ва шу каби бошқа ютуқлар КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Қишлоқ аҳолисига маданий хизмат кўрсатишни янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарори муваффақиятли амалга оширилаётганлигини кўрсатиб турипти.

Ана шу муҳим ҳужжат асосида маданий-оқартув муассасалари тармоғини янада кенгайтириш юзасидан қатор тадбирлар белгиланди ҳамда қишлоқда маданий қурилишнинг катта программаси ишлаб чиқилди. Жумладан, шу йилнинг ўзида 30 дан ортиқ янги маърифат ўчоғи, 7 та клуб очилади. Бекобод райони меҳнаткашлари яқиндагина ҳашаматли маданият уйига эга бўлган эдилар. Райондаги Ленин номли колхоз деҳқонларига эса янги клуб армуғон этилади. Бўка ва Бўстонлиқ районларида ҳам бундай қурилишлар олиб борилмоқда.

Маданият ўчоқлари комплексини вужудга келтириш муҳим вазифалардан бири бўлиб қолди. Бу масаланинг муваффақиятли ҳал этилиши аҳолига намунали хизмат кўрсатишни таъминлашга, маданият муассасаларининг моддий базасини мустаҳкамлашга катта ёрдам беради. Шунингдек, бу тадбир маданият ўчоқларини ҳар томонлама яхши жиҳозлашга олиб келади.

Свердлов области маданият ходимлари ташаббуси билан қарор топган ушбу янгилик бизда ҳам жорий этила бошланди. Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин қишлоқ Советида бу борада қилинган дастлабки ишлар қувончли бўлди ҳамда маданий-оқартув ишлари савияси сезиларли даражада ошди.

Эндиликда кутубхона системасини марказлаштиришга ҳам эътибор кучайди. Китобхонларни кўплаб жалб этиш, адабиётлар пропагандасини янада яхшилаш мақсадида амалга оширилаётган бу хайрли иш ҳам қишлоқ маънавий ҳаётида алоҳида ўрин тутади. Ҳозир Оҳангарон, Бўстонлиқ, Пискент, Чиноз каби районларда китобхонлар билан ишлашнинг бу илғор усулига ўтилди. Қолган бошқа районларда ҳам бу тадбир шу йили ниҳоясига етказилади.

Маданий тараққиёт биргина биноларни қайта қуриш ёки маданий-оқартув муассасаларини очишдангина иборат эмас. Яхши замонавий клуб ёки кутубхона қад кўтарган бўлсаю, аммо уларда маданий хизмат кўрсатиш иши ўз ҳолига ташлаб қўйилса, бундан нима фойда?! Шундай экан, аҳоли маънавий эҳтиёжларини қондириш, уларнинг савиясини ошириш ҳар бир маданият ўчоғи коллективининг вазифасидир.

Чинакам санъат халқ ҳаёти заминида ўсиб, ўзининг бутун илдизлари билан ана шу манбадан баҳра олади. Шу сабабли ҳам омманинг бадиий маданияти меҳнаткашларда ғоявийлик, совет ватанпарварлиги каби олийжаноб фазилатларни ривожлантиришнинг муҳим шарти бўлиб қолди. Шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги «Ўроқ ва болға» ҳамкорлиги ҳам буни яққол кўрсатиб турипти. Бундай яқин ижодий алоқа қишлоқ бадиий ҳаваскорлик коллективлари ижодий камолотига янги парвозлар бошлаб берди. Профессионал театрлар, концерт ташкилотлари ва ижодий союзларнинг яқиндан бераётган оталиқ ёрдамлари туфайли халқ талантлари ҳам сон, ҳам сифат жиҳатидан ўсди, уларнинг ижрочилик маҳоратлари анча яхшиланди.

Ҳамза номли ўзбек Давлат академик драма театри ҳам катта ҳиммат кўрсатди. Ҳозир унинг областимизда учта филиали мавжуд. Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозида ташкил этилган филиал фаолияти, айниқса, кенгайиб кетди. Дала, ферма меҳнаткашларига кўрсатган намунали хизматлари ҳамда қишлоққа қилаётган оталиги учун театр коллективи ВЦСПС ва СССР Маданият министрлигининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди.

Оталиқ ташкилотлари ҳамкорлик ўрнатилган хўжаликларга кутубхоналар ва спорт инвентарларини совға қилмоқдалар, қизиқарли томошалар кўрсатмоқдалар. Уларнинг ташаббуси билан 140 га яқин дала шийпони намунали жиҳозланди. Бўка, Чиноз ва Ўрта Чирчиқ районларида қурилган дала шийпонлари колхозчиларнинг ҳақиқий иккинчи уйига айланди.

Пахта далаларида ҳал қилувчи қизғин дамлар бошланди. Пешона тери билан етиштирилган «оқ олтин» дурдоналарини йиғиб-териб олишга киришган азамат заршуносларга хизмат кўрсатиш маданият ходимларининг муқаддас бурчидир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қабул қилган қарорда пахта териш ва тайёрлашда банд бўлган кишиларга намунали маданий хизмат кўрсатишни таъминлаш ғоят шарафли вазифа эканлиги алоҳида уқтириб ўтилди.

Бу фахрли ишдан қишлоқ маданият ўчоқлари ҳам четда қолмасликлари керак. Жойларда бадиий агитбригадаларни кўплаб ташкил этиш, уларни энг яхши бадиий ҳаваскорлик коллективлари аъзолари, малакали лекторлар билан таъминлаш лозим. Колхоз ва совхоз кутубхоналари фаолиятини ҳам кенгайтириш даркор. Бу маърифат масканларига ёрдамни кучайтириш мақсадида махсус ижодий группалар ташкил этилиши керак. Пахта йиғим-терими даврида маданий-оқартув муассасалари ишини тубдан яхшилаш партия ва совет органларининг муҳим вазифасидир.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қишлоқ аҳолисига маданий хизмат кўрсатишни янада яхшилаш тўғрисидаги қарорида кўрсатиб ўтилганидек, қишлоқ меҳнаткашларини иқтисодий ва социал тараққиёт планларини ва ишлаб чиқариш топшириқларини бажаришга сафарбар этишда, аҳолининг маданий дам олишини ташкил этишда, илғор тажриба ва агротехника билимларини пропаганда қилишда қишлоқ клублари, маданият уйлари, кутубхоналар ва бошқа маданият муассасаларининг имкониятларидан янада кенгроқ фойдаланиш керак. Бунинг учун маданий-оқартув ишларининг энг самарали, таъсирчан шакл ва методларидан фойдаланиб, кишиларни янги меҳнат ютуқлари сари чорламоқ лозим.

Маданият бойликлари қишлоқ меҳнаткашларига хизмат қилаверсин!

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ЮЗАСИДАН 24 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий пахта тайёрлаш ҳажмига нисбатан процент ҳисобида)

Янгийўл	0,89	5,20
Чиноз	0,70	4,41
Бекобод	0,70	4,38
Пискент	0,68	3,93
Бўка	0,65	3,93
Оққўрғон	0,55	3,61
Ўрта Чирчиқ	0,31	1,75
Коммунистик	0,23	1,21
Ғалаба	0,15	0,85
Область бўйича:	0,53	3,25

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ҒЎЗАНИ ДЕФОЛИАЦИЯ ҚИЛИШ ЮЗАСИДАН 24 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — бир кунда; учинчи устун — жами (планга нисбатан процент ҳисобида).

Бекобод	9,4	146,1
Пискент	8,7	141,7
Оққўрғон	7,1	140,0
Ғалаба	8,6	139,5
Чиноз	9,4	132,1
Бўка	6,7	126,1
Янгийўл	11,4	124,7
Коммунистик	15,4	116,4
Ўрта Чирчиқ	10,1	105,5
Область бўйича:	8,9	132,5

К. Маркс номли колхоз механизаторлари Бўка районида биринчилар қатори машина теримини бошлаб юбордилар. Улар етиштирилган ҳосилнинг 85 процентини механизмлар ёрдамида териб олишга аҳд қилишган. Суратларда: илғор бригада бошлиғи М. Ҳасанов (чапда) билан колхоз раиси Ш. Очилов; машина терими пайти.

Г. Пун фотолари, (ЎзТАГ).

ДАЛА ЮЛДУЗЛАРИ

Қуёш тоғ ортидан мўралаётган пайт. Субҳидам еллари туни билан шабнам қўнган ғўза баргларини оҳиста силайди. Катта йўлдан келаётган Иқлимой нариродаги картада этак боғлаб теримга шўнғиб кетган Санталатга ҳазиломуз сўз қотди.

— Ҳорманг, дугонажон. Пахтаойни шунчалик соғиниб қолибсиз-да?! Қуёшдан ҳам олдин уйғонибсиз-а!

— Соғинмай бўладими, — деди, Санталатхон. — Мана, шу кунга — пахтамиз жамолига етгунча озмунча машаққат чекдикми. Буни қаранг, чаноқлардаги лўппи-лўппи дурдоналарни, ҳавасга терасан, киши.

— Бу икки дугона мавсумда 13 тоннадан «оқ олтин» териб беришга аҳд қилишган.

Шу пайт бригаданинг бошқа теримчи қизлари ҳам етиб келишди. Улар ҳам этак боғлаб, эгатларга бўлинишди.

Бу дала юлдузлари Бекобод районидаги А. Мавлонов номли совхознинг Қолдибой Эшонқулов раҳбарлик қилаётган бригадасида меҳнат қилишади. Бригада пахтакорлари бу йил 96 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил йиғиштириб олиб, жами 350 тонна пахта сотишга аҳду-паймон қилганлар.

Шу кунларда пахта қўлда саралаб терилмоқда. Теримнинг дастлабки кунларидаёқ бригаданинг теримчи қизлари бир-бирларини социалистик мусобақага чақириб, мавсумда 10 — 15 тоннадан «оқ олтин» териб бериш мажбуриятини олдилар.

Мана, Шойим Қўзибоев етакчилик қилаётган бригаданинг хирмонидамиз. Соат миллари 12.30 ни кўрсатмоқда. Теримчи қизлар тушгача терган пахталарини тортқизаяптилар.

— Тожихол Жумабоева — 45 килограмм. Яна борми қизим? — деди Шойим ака этагини хирмонга бўшатаётган қизга қараб.

— Ҳа, яна икки этак пахтам бор, — деди Тожихол мулойимгина.

Биз фурсатдан фойдаланиб, бригадирдан теримчиларнинг тушгача бўлган меҳнат натижалари ҳақида сўрадик.

— Бригадамиз теримчи қизлари кун сайин суръатни оширишяпти. Кеча 90 — 100 килограммдан пахта терган Ҳ. Қултоева, Т. Жумабоева, Г. Бекмуродовалар бугун тушгача 60 — 70 килограммдан пахта тўкдилар.

Қолдибой Эшонқулов бригадаси даласига ўтдик. Бу бригадада ҳам ҳар бир теримчининг тушгача терган пахтаси ўртача 48 килограммданга тўғри келган. Илғор теримчилар С. Шукурова, И. Абдуллаева, Ў. Раҳмоновалар бўлса 60 — 70 килограммдан пахта теришяпти, кечгача 100 — 120 дан ошса ажабмас.

Р. ЭСОНОВ.

ПЛАН — КОНСТИТУЦИЯ КУНИГАЧА

50 ЦЕНТНЕРЧИЛАР МИНБАРИ

Бригадамиз аъзолари пахта теримини уюшқоқлик билан бошлаб юбордилар. Шу кунларда барча теримчиларимиз пахтазорда ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Турсуной Қурбонова, Зуҳра Ўринбоева, Муқаддам Холбоева, Гулжаҳон Қурбонбоева ва бошқалар кўпчиликка ўрнак бўлаётирлар. Улар дастлабки кунлардан бошлаб нормани 1,5—2 ҳиссага етказиб бажараётирлар. Бу кўпмингкилограммчи теримчилар мавсумда хирмонга 7—8 тоннадан бебаҳо дурдона териб тўкиш мажбуриятини олганлар.

Механик-ҳайдовчиларимиз эса «зангори кема»ларини пахтазорга олиб чиқишга шайланаётирлар. Улар етиштирилган ҳосилнинг 90 процентини машиналар билан териб беришни режалаганлар. Бригадамизга учта терим агрегати ажратилган. Дала гвардиячиларидан Марат Марқабоев, Эркабой Султонов, Раҳимжон Пиримқуловлар машиналардан унумли фойдаланиб, 140—160 тоннадан пахта теришга сўз бердилар. Улар «зангори кема»ларини сифатли ремонт қилиб, созлаб қўйганлар. Машина теримини поток усулида олиб борамиз. Бригадамиз механизатори Маҳкамжон Ҳакимов транспорт трактори ва 6 та тележкани ишга шай қилган.

Ҳозир бригадамизда ғўза дефолиациясини жадал суръатларда олиб бормоқдамиз. Маълумки, бу йилги шароитда ғўзанинг ривожланиши турлича бўлди. Шунинг учун биз дефолиацияни табақалаштириб ўтказиш мақсадида фақат ОВХ-14 аппаратларидан фойдаланаётирмиз.

Пахтакорларимиз машиналар қайтиш жойларини тайёрлашга киришганлар. Аввалги йиллари бу жойларни тайёрлаш учун 10 гектар майдондан ортиқ ердаги ғўзани ўришга тўғри келарди. Бу эса пахта ҳосилдорлигига салбий таъсир кўрсатарди, албатта. Бригадамиз аъзолари илғорлар тажрибасидан фойдаланиб, бу йил машиналар қайтиш жойларини уватлардан, йўллардан, ариқлардан фойдаланиб тайёрлаётирлар. Шунинг ҳисобига бригадамиз бўйича машиналар қайтиш жойларини тайёрлаш учун 7 гектар ердаги ғўзани ўришга тўғри келмайди. Шунингдек, биз барча йўллар ва кўприкларни тўлиқ ремонт қилганмиз.

Йиғим-теримни жадал суръатларда ўтказилишини таъминлаш учун пахтакор ва механизаторларнинг унумли меҳнат қилишларига барча қулайликлар яратилган, улар учун тушликда ва кечқурун иссиқ овқат ташкил этилади. Дала шийпонимиз шинам безатилиб, бригадамиз аъзоларининг мириқиб ҳордиқ чиқаришларига мосланган. Бу ерда болали оналар учун мавсумий болалар яслиси ҳам ташкил этганмиз.

Ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида пахтадан рекорд ҳосил етиштириш ташаббусига қўшилган бригадамиз коллективи 105 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш мажбуриятини олган. Фидокорона меҳнат туфайли бу аҳдга яраша мўл ҳосил етиштирдик. Биз бу ҳосилни қисқа муддатда нес-нобуд қилмасдан йиғиштириб олиш учун бутун куч ва техника воситаларидан тўла-тўкис фойдаланамиз.

Бригадамиз аъзолари пахта тайёрлаш халқ хўжалиги планини СССР Конституциясининг 2 йиллиги байрами кунигача, юксак мажбуриятларини эса Улуғ Октябрнинг 62 йиллигигача бажариш учун курашадилар. Бунинг учун пахта теримида юксак суръат ва сифатта эришамиз.

Ж. ПИРИМҚУЛОВ,
Оққўрғон районидаги Ҳ. Олимжон номли колхознинг бригада бошлиғи, Октябрь Революцияси ордени кавалери.

ХУШ КЕЛИБСИЗ, БОЛГАР ДЎСТЛАР!

Кеча Тошкентга Болгария Халқ Республикаси Хасково округи партия делегацияси келди. Делегацияга БКП Хасково округ комитетининг биринчи секретари Румен Сербезов раҳбарлик қилмоқда. Делегация составида БКП окружкоми ташкилий бўлимининг мудири Георгий Иорданов, округ Халқ совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Георгий Пилазев ва Свиленград аграр саноат комплексининг раиси Иван Желев бор.

Тошкент аэропортида меҳмонларни Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов, область ижроия комитетининг раиси Т. А. Алимов, Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари В. А. Антонов, область партия комитетининг секретари А. М. Хўжаев, область партия комитетининг масъул ходимлари, область жамоатчилигининг вакиллари кутиб олишди.

Болгариялик меҳмонлар бир ҳафта давомида Тошкент шаҳри ва области саноат корхоналари, колхоз ва совхозларида бўладилар, республикамизнинг зиёратгоҳ жойлари билан танишадилар.

ЕРДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНАЙЛИК

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Илгари маълум қилганимиздек, 22 сентябрь куни халқ депутатлари Тошкент область Советининг XVI чақириқ X сессияси бўлиб ўтди.

Сессияда область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Т. А. Алимов** «КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми талаблари асосида халқ депутатлари маҳаллий Советлари, қишлоқ хўжалик ва сув хўжалик органлари, область колхозлари ва совхозларининг ер, сув ресурсларидан унумли фойдаланишлари бўйича вазифалари тўғрисида» доклад қилди.

Область колхоз ва совхозларининг меҳнаткашлари, деди докладчи КПСС XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми қарорларини бажара бориб, социалистик қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг илмий асосланган комплекс программасини илҳомбахш куч билан ҳаётга татбиқ этмоқдалар, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун астойдил курашаётирлар.

Партия ва ҳукуматимизнинг доимий ёрдами туфайли беш йилликнинг уч йиллик планлари муваффақиятли бажарилди. Ҳозирги пайтда чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш ўтган йилнинг шу давридагига қараганда анча олдинда бораётир, сабзавот, картошка, узум ва полиз маҳсулотлари тайёрлаш натижалари ҳам қувончлидир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XII пленуми томонидан олдинга сурилган гўшт, сут, тухум етиштиришни 1978 йилдагига нисбатан икки баравар кўпайтириш зарур деган қоида ана шундай суръат билан ишлашни талаб қилмоқда. Мева, сабзавот, картошка, шунингдек, дон ва озуқа етиштириш ҳамда тайёрлашни кўпайтириш бўйича ҳам ишлар жадал бораётир.

Янги марраларни эгаллашдаги муҳим йўллардан бири ер ва сувдан самарали фойдаланиш, ишлаб чиқаришга фан-техника прогрессини жорий этиш, илғорлар тажрибасини кенг қўллашдан иборат.

Областда ерга меҳр билан ёндошиб, иш юргизаётган районлар, хўжаликлар, бригадалар анчагина. Улар ҳар гектар майдондан тўғри фойдаланган ҳолда йилдан-йилга деҳқончилик маданиятини оширмоқдалар ва ҳосилдорликни юксалтираётирлар.

Бундай кишиларнинг юксак кўрсаткичларга эришиши албатта ҳаммамизни қувонтиради. Лекин ана шу ютуқлар КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш» тўғрисидаги қарорида таъкидланганидек, кенг омманинг меҳнат ғайратини ишлаб чиқаришга даъват этувчи улкан кучга айланиши керак. Меҳнат унумдорлигини оширишга, ҳар бир участкада ишлаб чиқариш самарадорлиги ва сифатини яхшилашга хизмат қилиши зарур.

1978 йилда 1546 та пахта бригадасидан фақат 23 тасигина 50 ва ундан юқори центнердан ҳосил етиштирдилар. 536 бригада эса 30 центнердан ҳатто ундан ҳам камроқ ҳосил олдилар. Бўка районида 64 бригада ҳар гектар майдондан 40 центнердан «оқ олтин» етиштирди. Айни бир пайтда худди шундай об-ҳаво ҳамда иқлим шароитига эга бўлган 52 та бригадада ҳосилдорлик 30 центнерга ҳам етмади. Оққўрғон, Ўрта Чирчиқ районларида бригадаларнинг 60 проценти худди шундай кўрсаткичларга эришдилар.

Бундай мисолларни лубкорлик, сабзавотчилик, боғдорчилик ва узумчилик, озуқа етиштириш соҳаларидан ҳам келтириш мумкин.

Кам ҳосилли хўжаликларда, бригадаларда деҳқончилик маданияти пасайиб кетмоқда, механизациядан фойдаланиш талабга жавоб бермайди, химиялаштириш, меҳнатни ташкил этиш, илғорлар тажрибасини кенг ёйиш, ҳар гектар майдоннинг ҳосилдорлигини ошириш учун олиб борилаётган ҳаракат ҳам ўта суст.

Халқ депутатлари район, қишлоқ, посёлка советларининг ижроия комитетлари, қишлоқ хўжалик органлари суғориладиган ерлардан фойдаланишни тубдан яхшилашлари, ҳосилдорликни оширишни таъминлашлари лозим. Бу мақсадда анчагина ишлар қилинмоқда. Кейинги уч йил ичида тепаликларни текислаш, керак бўлмаган йўлларни экин майдонларига қўшиш кераксиз сув шохобчаларини шудгорга қўшиб юбориш ҳисобига областда 1300 гектар ер ўзлаштирилди. Аммо колхоз ва совхозлар экин майдонига айлантирилиши мумкин бўлган анчагина ер ресурсларига эгадирлар. «Узгипрозем» институтининг маълумотига кўра ҳали эски суғориладиган ерлар зонасининг ўзида 9000 гектар қайта ишловга муҳтож ер мавжуддир. Лекин айрим районларда колхоз ва совхозларда бу муҳим масалага етарли эътибор бермаяптилар.

Халқ депутатлари район, қишлоқ ва посёлка Советларининг ижроия комитетлари қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозлар ўзлаштирилиши керак бўлган ерларнинг ҳажмини тўлароқ аниқлашлари, плансиз йўллар, сув шохобчаларини тугатиш ҳисобига янги ерлар очиш, колхозчилар, совхозлар ишчиларининг томорқаларини ҳам нормал даражада бўлишига эришиш ҳисобига ерларни кўпайтиришлари керак. Ана шу тадбирларнинг ҳисобига 1980 йилда камида 1000 гектар ер қишлоқ хўжалик оборотига киритилиши зарур.

(Давоми 2-бетда).

ХХР ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАГА КЕЛДИ

Совет—Хитой музокараларини ўтказиш тўғрисида Совет Иттифоқи ҳукумати билан Хитой Халқ Республикаси ҳукумати ўртасидаги келишувга мувофиқ ХХР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Ван Юпин бошчилигидаги ХХР ҳукумат делегацияси 23 сентябрда Москвага келди.

Хитой делегациясини СССР ҳукумат делгациясининг бошлиғи, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Л. Ф. Ильичев, Совет делегациясининг аъзолари кутиб олдилар. Аэродромда, шунингдек, ХХРнинг СССРдаги муваққат ишлар вакили Тянь Цзэнпэй ҳозир бўлди.

ХХР ҳукумат делегациясининг бошлиғи Ван Юпин Москвага келиши билан матбуот вакилларига берган баёнотида бўлажак музокараларда ижобий натижаларга эришишга ишонч билдирди.

(ТАСС).

ЕРДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНАЙЛИК

(Боши 1-бетда).

Бу борада дея қайд қилди докладчи, халқ депутатлари Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев қишлоқ Советининг иш тажрибаси ибратлидир. Қишлоқ Совети ўзининг доимий комиссиялари, депутатлари, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг мутахассислари ва илғорларининг ташаббусини ҳамиша қўллаб-қувватлайдилар. Улар йилма-йил ерга ер қўшиб бормоқдалар. Натижада кейинги уч йил ичида қишлоқ Совети территориясида 23 гектар ер оборотга қўшилди. Бу иш Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми томонидан маъқулланди. Ҳозирги пайтда мана шу илғор тажриба областдаги қатор қишлоқ ва посёлка Советлари томонидан қўлланилмоқда.

Суғориладиган ерларни кўпайтиришдаги муҳим омиллардан бири дея сўзида давом этди ўртоқ Алимов, хуторлик системасини тугатиш, илгари карьерлар сифатида ва бошқа мақсадларда фойдаланилган ерларни рекультивация қилишдир.

Янгийўл районидаги «Ленинизм», Чиноз районидаги партия XXV съезди, Ғалаба районидаги Свердлов номли колхозлар хуторларни тугатиш, истиқболсиз аҳоли пунктларини янги жойларга кўчириш орқали анчагина ерлар очмоқдалар. Натижада гўзал, замонавий аҳоли пунктлари вужудга келмоқда. Айни вақтда айрим районлар ва хўжаликларнинг раҳбарлари ана шу соҳада белгиланган тадбирларни амалга оширмаяптилар. Айниқса, Оржоникидзе, Бўка, Пискент, Коммунистик, Бўстонлиқ, Янгийўл районларининг хўжаликларида бу иш пайсалга солинмоқда.

Ҳамон ерларни ракультивация қилиш масалаларига кам эътибор берилаётир. Ваҳоланки бундай майдонлар кўп. Ҳозирги маълумотларга кўра қайта ишланиб, колхоз ва совхозларга қайтарилиши мумкин бўлган 2,5 минг гектар ер мавжуд. Лекин республика министрликлари ва идоралари бу ишни суст олиб бормоқдалар.

Айниқса Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик, мелиорация ва сув хўжалиги министрликлари бу борада жонбозлик кўрсатишлари керак. Қурилиш ва саноат материаллари, автомобиль йўллари қурилиши ва улардан фойдаланиш министрликлари ташаббусни кучайтиришлари лозим.

Ҳосилдорликни оширишдаги омиллардан бири ҳар гектар майдондан самарали фойдаланишдир. Агар гектар тўла бўлса, ҳосил бут бўлади. Буни унутмаслик керак. Бу қоидага хилоф қилган деҳқон хоҳ пахта соҳасида бўлсин, ёки сабзавот, боғдорчилик соҳасида барибир ютқазади. Озуқа экинлари етиштиришда ҳам гектарнинг самарадорлиги муҳимдир.

Оҳангарон, Коммунистик, Бўстонлиқ, Бекобод ва Янгийўл районларининг хўжаликларида «Ташсадвинсовхоз» трестининг ихтисослашган совхозларида, Оҳангарон районидаги Олмалиқ совхозида, Коммунистик районидаги Паркент совхозида мева етиштиришга кам эътибор берилмоқда. Бу районларда яккам-дуккам боғлар, узумзорлар кўплаб учрайди. Уларни тугатиб, ўрнига янги серҳосил боғларни барпо этиш секин бораётир.

Шундан кейин докладчи ўқув, тажриба давлат хўжаликлари ёрдамчи тармоқларининг ердан фойдаланиш, унинг ҳосилдорлигини ошириш борасида қилаётган ишларини тўла характерлаб берди.

Кейинги йиллар ичида маҳаллий советлар қишлоқ хўжалик эҳтиёжи билан боғлиқ бўлмаган ҳолатларга ер ажратишда анча жиддийлик кўрсата бошладилар. 1973—1978 йиллар давомида область колхозлари ва совхозларига 1431 гектар ер қайтарилди. Бу ерлар илгари турли ҳолатлар учун ажратилган бўлиб, қишлоқ хўжалигига хизмат қилмасди.

Шунга қарамай маҳаллий Советлар қишлоқ хўжалиги билан боғлиқ бўлмаган эҳтиёжларга ҳамон ер ажратишда давом этмоқдалар. Айрим хўжалик раҳбарлари эса ички хўжалик қурилишлари учун ер ажратишда давом этаётирлар. Экин майдонларидан қишлоқ хўжалигидан бошқа мақсадларда фойдаланиши, шунингдек хўжалик ичидаги қурилишни такомиллаштириш учун областда доимий иш олиб бориладиган ер тақсимоти ишларини дастлабки кўриб чиқиш бўйича тажриба кенгаши ташкил этилди. Бу баъзи ижобий натижалар берди. Лекин тажриба кенгаши олдида турган вазифаларни ҳал қилишга янада кўпроқ эътибор бериши, бу ишга депутат ва мутахассисларни кенгроқ жалб этиши зарур.

Ердан фойдаланишни янада яхшилаш, уларнинг унумдорлигини оширишда мелиорация муҳим аҳамият касб этади. Беш йилликнинг уч йили давомида областда 12,3 минг гектар янги ер, шу жумладан 9,8 минг гектар майдон катта маблағлар ҳисобига ўзлаштирилди. 25,4 минг гектар ерда капитал планировка ва экин майдонларининг суғориш-мелиоратив ҳолатини яхшилаш ишлари олиб борилди, 215 километрлик суғориш шохобчалари сатҳига бетон ётқизилди. Бу мақсадлар учун 138 миллион сўм давлат капитал маблағлари сарфланди.

Аммо «Паркентводстрой» ва «Ташкентводстрой» трестлари беш йилликнинг уч йили бўйича янги ерлар ўзлаштириш планини бажармадилар. Айниқса Паркент канали зонасида Оққўрғон, Бўка, Калинин, Пискент ва Янгийўл районлари территорияларида мўлжалланган ишлар қолиб кетди. Калинин, Оққўрғон, Коммунистик, Оржоникидзе, Пискент, Тошкент ва Янгийўл районларида капитал планировка бўйича белгиланган планлар бажарилмади, Бўка, Ғалаба ва Тошкент районларида эски ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш борасидаги тадбирлар амалга ошмай келаётир.

Область партия комитети ва область ижроия комитети ҳар гектар суғориладиган ердан рационал фойдаланиш борасида қатор тадбирлар белгилади. Область қишлоқ хўжалик бошқармаси, область суғориш тармоқлари системаси бошқармаси «Ташкентводстрой» тресги бу йил ўз зиммаларидаги масъулиятли вазифаларни бажариш учун барча резервларни ишга солишлари керак.

КПСС XXV съезди қарорлари ва КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми қарорларида ерни эъзозлаш, тупроқни сув ва шамол эррозиясидан муҳофаза этиш масаласига алоҳида эътибор берилди. Область хўжаликларида ҳар йили эррозияга қарши белгиланган тадбирлар юзасидан катта ишлар қилинмоқда. Шу беш йилликнинг уч йили ичида ана шу мақсадлар учун 2 миллион сўм сарфланди.

Янгийўл районидаги Ҳ. Турсунқулов, «Коммунизм» колхозлари, Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозлари, Бўка районидаги Ҳамза номли колхоз ва бошқа районларнинг қатор хўжаликлари ерни сув эррозиясидан муҳофаза этишда анча намуна кўрсатмоқдалар.

Халқ депутатлари маҳаллий Советлари колхоз ва совхозлар илғор хўжаликларнинг эррозияга учраши мумкин бўлган ерлар борасидаги илғор тажрибаларини ўрганишлари ва уни ўз хўжаликларида қўллашлари керак. Эррозияни йўқотиш бўйича аниқ тадбирлар ишлаб чиқиб унинг олдини олиш лозим. Ишлаб чиқаришнинг асоси бўлган она заминга меҳр муҳаббат, ғамхўрлик ҳар бир совет ходимининг, ҳар бир раҳбарнинг, ҳар бир меҳнаткашнинг бажонидил бажарадиган ишига айланмоғи зарур.

Ҳосилдорликни оширишдаги асосий ва муҳим воситалардан бири алмашлаб экиш ва уни кенг жорий этишдир.

Областимизда бу борада кўп ишлар қилинмоқда. 1980 йилга бориб алмашлаб экишни тўла ўзлаштиришни таъминланиши керак. Бунинг учун бизда барча имкониятлар бор.

Қишлоқ хўжалигининг ҳозирги даражада юксалиши уруғнинг саралилигига, янги сортларнинг муваффақиятли жорий этилишига алоҳида боғлиқ. Областда кўп ҳосил берадиган пахта, шоли, донга экиладиган маккажўхори экинларининг майдони анча кенгайди.

Деҳқонларга йилдан-йилга техника тортиқ қилиш ортиб бормоқда. Ҳозирги пайтда областда юксак унум билан ишлайдиган 16 минг трактор, 650 дон йиғиш агрегатлари, 3 мингга яқин комбайн, 5 минг юк автомашинаси мавжуд. Меҳнатнинг тўғри ва моҳирона ташкил этилиши туфайли техникадан фойдаланиш самараси ортиб бормоқда.

Лекин ҳамма районларда ҳам механизацияга кенг ўрин берилган деб бўлмайди. Айниқса сабзавотчилик, боғдорчилик ва узумчиликда ишларни механизациялашга кам эътибор берилмоқда. Қишлоқ хўжалиги мутахассислари, инженерлик хизмати бу борада етарли даражада активлик кўрсатмаяпти.

Район ижроия комитетлари, область ва районларининг мутахассислари ва раҳбарлари қишлоқ хўжалик экинларини экиш борасида комплекс механизацияни изчил жорий этишлари керак, айниқса сабзавотчилик борасида механизацияга кенг йўл очилиши зарур.

Халқ депутатлари маҳаллий советлари, қишлоқ хўжалик органлари, область қишлоқ хўжалиги қўлга киритаётган муваффақиятларни қараб чиқишлари зарур, — деди сўзининг охирида ўртоқ Т. А. Алимов, бундан буёнги ишларимизни жонлантириб юборишимиз учун етарли иш қилдикми, ердан унумли фойдаланиш, ҳар гектар ернинг самарадорлигини ошириш орқали қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлашни кўпайтириш борасидаги режаларимизни қандай қилиб тез амалга ошириш мумкин? Ана шулар ҳақида ўйлашимиз керак.

Маҳаллий Советлар, хўжаликлар раҳбарлари ва мутахассислар, барча меҳнаткашларнинг эътиборини ер ва сувдан фойдаланишдаги камчиликларни тугатишга қаратиш лозим. Улар 1979 йилги социалистик мажбуриятларни бажариш учун колхозлар ва совхозларнинг бутун ички резервларини ишга солиш ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ҳамда давлатга сотишни кўпайтиришда ғамхўрлик кўрсатсинлар.

Шундан сўнг докладнинг муҳокамаси бошланди.

— Сессия кун тартибига қўйилган масала, — деди область Советининг депутати, Бўка район партия комитетининг секретари **Т. Исломов**, — районимиз учун ўта муҳимдир. Район партия ташкилоти, маҳаллий Советлар, колхозлар ва совхозларнинг раҳбарлари бу соҳага катта эътибор бермоқдалар. Кейинги йиллар ичида сув хўжалиги ишлари учун 9600 минг сўм сарфланди. Бу тўққизинчи беш йилликнинг шу давридагига қараганда икки марта кўп демакдир. Катта майдонларда капитал планировка ўтказилди. Ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланди. Учта насос станциялари қурилиб, 1900 гектар майдон қишлоқ хўжалик оборотига киритилди.

Бу тадбирлар туфайли пахтанинг ўртача йиллик ҳосилдорлиги 5,6 центнерга ортди. Бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлиги ҳам ошди. Айниқса чорвачилик учун озуқа базаси мустаҳкамланди. Уч йил давомида давлатга 40 минг тонна пахта, 8 минг тонна дон, 2 минг тонна картошка, 6 минг тонна полиз маҳсулотлари пландагидан кўп сотилди. Давлатга тухум, гўшт, сут сотиш ҳам кўпайди.

Районда ҳали ўзлаштирилмаган ерлар ҳали анчагина. Бу келажакда областимизда «оқ олтин» етиштиришни кўпайтиришдаги асосий резервларимиздан биридир. Лекин «Ташмелиоводстрой» тресги ўзининг планларини бажармаяпти. Натижада ўзлаштирилиши керак бўлган ерлар қаровсиз ётибди.

— Ўнинчи беш йилликнинг 3,5 йили ичида янги ерларни ўзлаштириш, хуторларни тугатиш ҳисобига 652 гектар ер очилди, — деди Ғалаба район ижроия комитетининг раиси **В. Ф. Шек**. Бизда ерларнинг ҳосилдорлигини ошириш, деҳқончилик маданиятини юксалтириш ишлари, маҳаллий Советлар, хўжаликлар раҳбарлари ва мутахассисларининг асосий вазифаси бўлиб қолди. 1976—1979 йилларда майдонларни капитал планировка қилиш ишларини тугаллаб олдик. 4 минг гектар ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланди. Бу борада «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози кўпгина яхши ишларни амалга оширди. Волков номли совхоз, «Коммунизм» колхози, Димитров номли колхоз, Ленин номли, Свердлов номли, «Заря Коммунизма» колхозларида катта ютуқлар қўлга киритилди. Бу ишларнинг ҳаммасига область ва район советларига депутатлар бош-қош бўлмоқдалар. Алмашлаб экишни жорий этишга алоҳида эътибор берилмоқда.

Ана шу тадбирлар туфайли ҳосилдорлик ортиб бораётир. Хусусан пахтадан гектар бошига 40—41 центнердан, канопдан 180—185 центнердан, маккажўхори донидан 85—90 центнердан ҳосил олишга эришдик. Лекин айрим хўжаликлар ва бригадалар юқори кўрсаткичларга эришмаяптилар. Улар ернинг ҳосилдорлигини ошириш, деҳқончилик маданиятини юксалтиришда камчиликларга йўл қўймоқдалар.

Область Советининг депутати, область қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи **А. Раҳмонов**, область сув хўжалиги бўлими томонидан коллекторлар ва гидротехник иншоотлар ремонтини йўлга қўйиш кераклигини алоҳида таъкидлади.

Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхознинг бош агрономи **П. Қурбонов**, Бекобод районидаги Ленин номли колхоз бригада бошлиғи **А. Рўзматова**, «Ташмелиоводстрой» трестининг бошлиғи **А. П. Филлипов**лар ҳам мавжуд резервлардан тўла фойдаланиш, экин майдонларини кенгайтириш, ва гектарлар қувватини ошириш борасида ўз фикр, мулоҳазаларини билдирдилар.

Кун тартибидаги иккинчи масала «КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари асосида ҳуқуқни бузишларга қарши ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш учун кураш самарадорлигини янада ошириш тадбирлари тўғрисида» область прокурори **В. Я. Егоров** доклад қилди. Депутатлар ана шу масала бўйича область Советининг социалистик қонунчилик ва жамоат тартибини муҳофаза этиш доимий комиссияси раиси область партия комитетининг мудири **К. С. Галашко**нинг қўшимча докладини тингладилар.

Докладни муҳокама қилишда депутатлар: Олмалиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **В. М. Муҳамедов**, Янгиобод шаҳар ижроия комитетининг раиси **Р. Ҳасанов**, Оққўрғон районидаги 6-мактаб ўқитувчиси **Н. П. Жукова**, Янгийўлдаги 107-автокорхона ҳайдовчиси **И. Мамажонов** ўртоқлар иштирок этдилар.

Сессияда область Совети савдо ва умумий овқатланиш доимий комиссиясининг ҳисоботи ҳам тингланди. Шунингдек, депутатлар XVI чақириқ халқ депутатлари область Советининг IX сессиясидаги докладларда ва депутатларнинг нутқларида билдирилган танқидий мулоҳазаларнинг бажарилиши ҳақидаги ахборотни ҳам тингладилар.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан қарорлар қабул қилинди.

КУН ТАРТИБИДА МУҲИМ МАСАЛАЛАР

Республикамиз пойтахтининг кўп қиррали шаҳар хўжалигини юритиш ва уни ривожлантиришда халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг ижроия комитети беш йилликнинг тўртинчи йилида катта ишларни амалга оширмоқда. СССР Олий Совети Президиумининг «Халқ депутатлари Советларининг КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қароридан келиб чиқадиган вазифалари ҳақида» қабул қилган қарори бугунги кунда Советлар олдида турган ҳал қилиниши лозим бўлган вазифаларни белгилаб берди. Бу вазифаларни шаҳар Совети ижроия комитети ўзининг ўнинчи сессиясида белгилаган тадбирлар планига мувофиқ равишда изчиллик билан амалга оширмоқда.

Шаҳар Советининг навбатдаги сессиясида биринчи масала қилиб партия ва совет органлари қарорларининг бажарилишини текшириш юзасидан шаҳар халқ контроли комитетининг олиб борган ишлари кўриб чиқилди.

Советлар жамиятида социалистик демократия формаларининг бири сифатида муҳим ўрин эгаллаган халқ контроли органлари партия ташкилотлари раҳбарлигида, халқ депутатлари Советлари, касаба союз, комсомол ташкилотлари, маъмурий органлар билан яқиндан алоқа боғлаган ҳолда партия ва ҳукуматимиз директивалари, қарор ва кўрсатмаларининг амалга оширилиши устидан муттасил назорат олиб бормоқда. Буни Тошкент шаҳар халқ контроли комитетининг фаолияти тимсолида яққол кўриш мумкин. Бугунги кунда шаҳар халқ контроли комитетининг 3582 группа ва 2329 пости ўз сафларига эллик мингга яқин халқ назоратчиларини бирлаштиргандир. Буларнинг ярмидан кўпроғи коммунистлар ва комсомоллардан иборат. Халқ контроли комитетларида тузилган 102 штатсиз бўлимда бир ярим мингдан ортиқ киши актив иш олиб бормоқда.

Шаҳар халқ контроли комитети ўтган йили ва шу йил бошидан буён Тошкент шаҳар партия ва ижроия комитетининг қарорлари асосида 36 та, маҳаллий Советларнинг доимий депутатлик комиссиялари билан биргаликда 172 та текширув ўтказди.

Давлат план ва топшириқларининг бажарилиши устидан 176 та, меҳнат унумдорлигини ошириш, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини яхшилаш билан боғлиқ бўлган 185 та текширув ва рейдлар ўтказилди. Назоратчилар тавсияси билан ишлаб чиқаришга 86 та таклиф жорий этилдики, бундан йилига 200 минг сўмликдан зиёд иқтисодий самара олиш мумкин.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «1976—1980 йилларда халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва уларнинг сифатини яхшилаш тўғрисида»ги қарори назоратчиларнинг доимий диққат марказида. Шу ҳақда ўтказилган юздан ортиқ текширув натижасида халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш плани ўтган йили 104,2 процент бажарилди. Бу йил бошидан буён шу ҳақдаги 13 масала комитетларнинг мажлисларида муҳокама этилди. Ўз фаолиятларини ўнинчи беш йиллик топшириқларининг муваффақиятли бажарилишига қаратган назоратчиларнинг ҳайрли ишларидан кўплаб мисоллар келтириш мумкин.

Бу ҳақда сессияда доклад қилган шаҳар халқ контроли комитети раиси Ф. Назруллаев КПСС Марказий Комитетининг яқинда қабул қилган «Ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилиш соҳасидаги ишни яхшилаш ва ҳуқуқни бузишларга қарши курашни кучайтириш тўғрисида»ги қарори халқ назоратчиларини давлат интизомини ҳамда социалистик мулкни муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонуннинг бузилишига қарши янада кескинроқ кураш олиб боришга даъват этади, деб таъкидлади.

Сессияда КПСС XXV съезди қарорлари асосида меҳнаткашлардан тушган хатлар, ариза ва шикоятларни кўриб чиқиш, гражданларни қабул қилишни ташкил этиш ва уни янада яхшилаш тадбирлари юзасидан Тошкент шаҳар ижроия комитети уй-жой бошқармасининг олиб борган ишлари тўғрисида уй-жой бошқармаси бошлиғи У. А. Ризаев доклад қилди.

Советнинг шу йил 22 мартда «Тошкент шаҳар аҳолисига маиший хизмат кўрсатишнинг аҳволи ва уни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида» қабул қилган қарорининг бажарилиши ҳақида шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари С. Г. Любишин ахборот берди.

Сессия қатнашчилари муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилдилар.

ПОИТАХТДАГИ «Учқун» галантерея ишлаб чиқариш бирлашмасида калаваловчи Умри Муҳиддиновани кўпчилик зарбдор ишчи сифатида танийди. 17 йилдан буён шу корхонада меҳнат қилиб келаётган бу ишчи аёл айни кунларда 1981 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаряпти. Суратда: У. Муҳиддинова шогирди К. Усмонова билан.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

КОМСОМОЛ АХБОРОТИ

СЕКРЕТАРЛАР ЎҚУВИ

Область комсомол комитети КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори асосида ёшлар ўртасида коммунистик тарбияни янада яхшилаш чоралари ҳақида шаҳар, район комсомол комитетлари иккинчи секретарларининг ўқувини ташкил этди. Пленар семинар йиғилишида область партия комитетининг лектори В. Кнопов сиёсий маориф уйининг консультанти С. Саидов, шунингдек, область комсомол комитетининг бўлим мудирлари сўзга чиқдилар. Семинар қатнашчилари ўзаро тажриба алмашишди.

БЕШ ЙИЛЛИК — МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Бекободдаги темир-бетон ва қурилиш материаллари комбинати арматура цехининг коллективи ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини зиёдаси билан адо этмоқда. Бу муваффақиятда ленинчи ёшларнинг муносиб ҳиссаси бордир. Яқинда цех комсомолларининг ҳисобот-сайлов йиғилиши бўлиб ўтди. Унда эришилган илғор тажрибалар умумлаштирилди. Шу билан бирга кейинги бир йил учун вазифалар белгиланди. Ҳисобот-сайлов йиғилишида Г. Праскурин бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси 1980 йилнинг 22 апрели — доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача ўнинчи беш йиллик топшириғини зиёдаси билан адо этиш ташаббуси билан чиқди. Ташаббусни корхонадаги бошқа комсомол-ёшлар бригадалари ҳам қўллаб-қувватламоқдалар.

ОЛТИН БОШОҚЛАР

Саҳий куз қуёшида бўлиқ бошоқлар тилла рангда жилоланади. Бу — Ғалаба районидаги Энгельс номли колхознинг И. Ким бошлиқ бригадаси шолипоялари. Шоликорлар ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида ҳар гектар майдондан 70 центнердан дон етиштириш учун экин парваришини агротехника қоидалари асосида йўлга қўйдилар. Шолипояларга ўз вақтида гербицид сепилди, улар бегона ўтлардан тозаланди, озиқлантириш намунали олиб борилди.

Бригада коллективи ҳозирги кунларда уватларни тозалаш, шоли ўримига тайёргарлик кўриш ишларини кучайтириб юборди.

С. МУСТАФОЕВ.

ГЕОЛОГИЯ ВА ҲАЁТ

МАРМАР ҚИДИРИБ

Лочин ўз полопонини ёшликдан мағрурлик, мардлик ва ботирлик, қўрқмасликка ўргатади. Баланд-баланд қояларни забт этиш учун ўзи билан олиб чиқади. Бу геолог ҳам лочин полопонидек ўсди, улғайди. Баланд-баланд қояларни забт этишга интилди. Меҳнат унга бахт келтиришни унутмади. Ўз бурчига садоқатлик билан иш кўрди.

Биз ҳикоя қилаётган Азим Толипов оддийлиги ва камтарлиги билан ҳам кишини ўзига жалб этади. Унинг самимий одамийлиги, камсуқумлиги ҳам ўша камтарлигидан бўлса керак.

...Азимжон мактабда ўқиб юрар экан, ёзги каникуллардан бирида Чотқол тоғларига — қариндошлариникига меҳмонга бориб қолди. Шунда тоғ этакларида қўлларида болғача ушлаган кишиларни учратиб, уларнинг орқасидан узоқ кузатиб қолди. Ўзича уларнинг ким эканлигини аниқлай олмади. Тоғаси ишдан қайтгач, масала ойдин бўлди.

Ана шунда Азимжон геолог-ҳазина топар бўлишни орзу қилган эди. Олий даргоҳда олинган билимлар энди меҳнат университетида асқотадиган бўлди. Азимжон институтни ҳам муваффақиятли тугаллади. Ёш дипломли мутахассис геолог-қидирувчи ихтисосини эгаллаб, йўлланма билан «Главгеологил» бошқармасининг «Химгеолнеруд» экспедициясига ишга келди. Бу экспедицияда бош геолог Леонид Николаевга шогирд тушди. Экспедицияда энди унинг тинимсиз кунлари бошланди.

Азимжон қидирув соҳасида пухта тажриба орттира бошлади. Кўп изланишлар борасида Тошкент райони атрофида плавик штат конининг топилиши унга обрў келтирди. Айниқса, Чоркесарнинг қўнғир-қизил гранит конларини топганида унинг қувончини кўрганингизда эди! Ана шунда А. Толипов бир қанча ҳазина топарлар каби ҳукуматнинг юксак мукофоти «Ҳурмат Белгиси» ордени билан тақдирланган эди.

Йиллар ўтди. Республикамизда геология министрлиги ташкил этилгандан сўнг унинг базасида бир неча бошқарма, трестлар тузилди. Ҳозирги Шарқий Ўзбекистон «Тошкентгеология» бирлашмаси шулар жумласидандир.

«Химгеолнеруд» экспедицияси ҳам шу бирлашма ихтиёрига ўтказилди. 1966 йилга келиб, қолипбоп қурилиш материалларига талаб орта бошлади. Шунда «Химгеолнеруд» экспедицияси қошида «Ярқироқ тошлар» геология-қидирув партиясини тузишни тақозо этди. Экспедиция бош геологи бир куни Азим Собировични хонасига чақириб: «Азимчик! Сенга бугун янгилик олиб келдим. Кеча министрлик коллегиясида «Қурилишбоп, қолипбоп материаллари конларини қидиришни тезлаштириш ва «Ярқироқ тошлар» партиясига тажрибали, ўз ишини пухта биладиган миллий кадрлардан бирини бошлиқ этиб тайинлаш масаласи ҳам кўрилди.

Шунда мен сенинг номзодингни кўрсатдим. Ахир тажрибанг ҳам етарли. Геологик партияни бошқаришни коллективимиз сенга ишониб топширади. Эплаб кетишингга мен шоҳидман», — деди.

Мана шунга ҳам сал кам ўн уч йил бўлибди. Агар республикамизнинг барча майдонларидан шу давргача 187 тадан ошиқ қурилишбоп, ҳайкалтарошлик, чиннисозлик ва бошқа соҳаларда жуда қўл келадиган конларнинг кўзи очилган бўлса, уларнинг барчасида қидириш ва разведка қилиш, геологик ҳисоботлар тузиш ишларини «Ярқироқ тошлар» партиясининг тиниб-тинчимас геологлари олиб бормоқда. Азим Толипов эса бу конларнинг геологик запасларини ҳисоблаш ва унинг жойланиш структура хусусиятларини ўз устозлари ва шогирдлари билан биргаликда ўрганиб чиққан.

Агар Тошкент метрополитенига тушган бўлсангиз, унинг ҳамма станциялари қимматбаҳо безак тошлар билан жиҳозланган. Бу тошлар ҳам геологлар, геофизиклар, геохимиклар томонидан топилган. Ҳашаматли маъмурий биноларни, гўзал Тошкентнинг кўркам ер ости қасрларини кўрар экансиз, геологларнинг меҳнатига беихтиёр офаринлар айтгингиз келади.

Хуллас, кундалик турмушимизда ишлатилаётган қурол-яроғ, аслаҳаларнинг ҳаммаси геологлар меҳнатининг маҳсулотидан келиб чиққан. Шуларни эсласангиз, табиий олам бир-бирига ўзаро узвий боғлиқ эканлиги беихтиёр кўз олдингизга келади. Кейинги вақтларда геологлар Чотқол Қурама, Чимён тоғлари этакларида ҳам бир неча конларнинг кўзини очишга муяссар бўлдилар.

Омонқўтон, Ғазгон, Оқтош каби мармар конларининг запасларини аниқлашдаги кўрсатган хизматлари учун партия ва ҳукуматимиз унинг кўксига Меҳнат Қизил Байроқ ордени ҳамда «Ленин юбилей медали»ни тақди. Геолог ўз бурчига садоқат билан қарайди. Кексалардан ўрганади, ёшларга ўз касбининг сеҳр ва сирларини ўргатади. Шунинг учун ҳам «Химгеолнеруд» экспедициясида кекса-ю ёш уни ҳурмат қилади.

Карим МУСАМУРОДОВ,
«Тошкент ҳақиқати» штатсиз мухбири.

ҚУРУВЧИЛАР МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

«Ташоблмелиоводстрой» бошқармасига қарашли 5-механизациялашган кўчма колонна қурувчилари шу кунларда Тошкент районида бир мунча ишларни амалга оширмоқдалар. Янги-янги қурилишлар бунёд этиб, сув чиқариш иншоотлари барпо этмоқдалар.

Колонна азаматлари Келесда 10 гектар майдонни ўз ичига олган саноат базаси қурилишини муддатидан илгари фойдаланишга топшириш учун ҳаракат қилишмоқда.

— Бу ерда смета бўйича, — дейди участка бошлиғи Фаттоҳ Қодиров, — 2,5 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилиши лозим. Қисқа вақт ичида 600 минг сўмлик иш бажарилди. Йил охиригача база қурилишининг ярми адо этилади. Келгуси йилда уни тўла фойдаланишга топшириш учун барча ички резервларни ишга солганмиз.

Шунингдек, қурувчилар райондаги «Ленинград» совхозида ҳам катта бунёдкорлик ишларини олиб бориптилар. Бу ерда янги насос станцияси қурилмоқда. 150 минг сўм сарфланиб барпо этилаётган насос станция совхознинг янги ўзлаштираётган 40 гектар ерини сув билан таъминлайди. Ф. Маклашов, Н. Долиев, У. Собиров каби қурувчи-кран бошқарувчилар насос станциясини шу ой охиригача фойдаланишга топшириш учун курашмоқдалар.

И. РУСТАМОВ.

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИ ЯНГИЛИКЛАРИ

«ОВХ-14» ПУРКАГИЧ МАШИНАЛАРИ КОНКУРСИ

РАЙОН пахтакорлари бу йил етиштирилган ҳосилнинг 90 процентини машиналар ёрдамида йиғиштириб олишга сўз беришган. Шу муносабат билан яқинда «ОВХ-14» пуркагич машиналарини мавсумга шайлиги бўйича конкурс бўлиб ўтди. Конкурсга Охунбобоев номли, «Ленин йўли», Свердлов номли, А. Икромов номли колхозларнинг механизаторлари катта тайёргарлик билан келишди.

Конкурс жюриси Охунбобоевлик техника ихлосмандларининг ишига «аъло» баҳо берди. Шунингдек, «Ленин йўли» ва Терешкова номли колхозлар механизаторлари иккинчи ва учинчи ўринларга сазовор бўлишди.

ШУДГОРЛАШ АВЖИДА

ҚИР зонасига жойлашган ғалла майдонларида кузги шудгорлаш иши сифатли бажарилмоқда. Ким Пен Хва номли, «Коммунизм», «Ленин йўли», «Партия XXII съезди» колхозларининг азамат ғаллакорлари бу муҳим тадбирни намунали олиб боришаётир. Ким Пен Хва номли колхоз меҳнатчилари мавжуд 970 гектар майдондаги шудгорлаш ишини қисқа вақт ичида — тўрт иш кунида тугалладилар. Унда олти ҳайдов трактори юксак унум билан ишлатилди.

Кузги дон экиш мавсумига пухта тайёргарлик кўраётган район ғаллакорлари ерларни шудгорлаш суръат ва сифатини оширмоқдалар.

АГИТПОЕЗД ДАЛА КЕЗМОҚДА

КЎЧМА кино установкалари, агитклуб, автодўкон, маиший, савдо, маданий ва медицина ходимларидан иборат агитпоезд составн пахта далалари бўйлаб кезмоқда. Агитпоездда «Ҳамма пахта йиғимига» деган қисқа ва аниқ даъват ёзилган. Район бадиий ҳаваскорлари ижросидаги дилрабо куй ва жозибали ўйинлар пахтакорларни хушнуд этмоқда. Раққоса Мавжуда Иноғомова, қўшиқчи Лола Ярошева, Шоназар Бердиевларнинг чиқишлари барчага манзур бўлди. Группада 20 га яқин райониинг турли ташкилотларида меҳнат қилаётган маҳоратли лектор ва пропагандистлар бор. Кўчма китоб дўкони пахтакорларга билим манбаи — китобни тарғиб этишда муҳим роль ўйнамоқда. 03 рақамли махсус машинада терапевт, хирург, гинеколог, стоматолог, санитар врачи ва ҳамширалар бор. Улар дала меҳнаткашларига медицина хизмати кўрсатишади.

103 ЁШЛИ АЯ

ТЎЙТЕПА шаҳар Коммунистик кўчаси 131-уйда Соҳатбуви Омонбоева истиқомат қилади. Юзларига ажин, сочларига оқ тушган ая бу йил 103 ёшга кирдилар. Ая колхоз ишлаб чиқариш ветеранларидан. Яқинда аянинг ўғил-қизлари, неваралари, чеваралари уни қутлуғ 103 ёши билан муборакбод этдилар.

ЯНГИ УЙЛАР, МУБОРАК

2-механизациялашган кўчма колонна қурувчилари Тўйтепа металл конструкциялари заводи ишчилар шаҳарчасида яна битта турар-жой биносини қуриб битказдилар. Яқинда 56 хонадон янги уйларга кўчиб ўтди. Саноатчилар уй тўйларини бошлаб юборишди.

У. ҲАМИДОВ.

Ф. ҚАЮМОВ Олмалиқ мис эритиш заводининг эритиш бўлимини бошқаради. Бу илғор бригадир смена топшириқларини мунтазам ошириб бажариш билан бирга фақат аъло сифатли маҳсулот топширяпти. Мис эритувчилар 1979 йил охиригача пландагига қўшимча минглаб тонна маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилишган. Мана шу юксак мажбуриятни бажариш учун олиб борилаётган меҳнат беллашувида Ф. Қаюмов бригадаси ҳамиша илғорлар сафида.

Суратда: Ф. Қаюмов.

В. Сироткин фотоси.

СОҲИБКОРЛАР ДОВОН ОШДИЛАР

ҒАЛАБА (Телефон орқали олинди). Райондаги «Огонёк» узумчилик, мевачилик совхоз-заводининг соҳибкорлари мўл-кўл узум ва мева ҳосили етиштирдилар. Шу кунларда токзорлардаги шиғил-шиғил узумларни йиғиб олиш тобора авж олмоқда. Хўжалик коллективи бу йилги мавсумда 9200 тонна узум тайёрлаш юзасидан социалистик мажбурият олган. Ҳозир кунига 370—380 тонна узум жўнатилмоқда. Айниқса, Геннадий Иванович Кан бошқараётган 4-бўлим соҳибкорлари узум тайёрлашда пешқадам. Улар пландаги 3750 тонна юзасидан ҳозиргача 2200 тоннадан зиёд маҳсулот топширишди. Мудир Илёс ўғли бошчилик қилаётган 5-бўлим ишчилари ҳам илғорликни қўлдан беришмаяпти.

Бўлимнинг 12-бригадасини тажрибали, кекса соҳибкор Бодиршо Умар ўғли бошқаради. Бу пешқадам бригада аъзолари бўлимдагина эмас, бутун хўжалик бўйича олдинги ўринда боришмоқда. Йил бошида бригадада бошлиғи Феруза Қаҳҳорова гектаридан 300 центнердан узум топшириш ташаббуси билан чиққан, унинг бу ватанпарварлик ташаббусини область партия комитети маъқуллаган эди. Боғбон қиз Феруза ўз аҳдининг устидан чиқиш учун астойдил курашмоқда. Узумзорларда ҳосил мўл. Фақат териб улгуриш, пунктларга барвақт етказиб бериш керак. Улар ҳамма имкониятларни ишга солиб, узум узишни кун сайин жадаллаштирмоқдалар. Биргина Ферузаларнинг бригадасида кунига 40—45 тоннадан узум жўнатиляпти.

Соҳибкорлар ширин-шакар узум билан нафақат республикамиз, иттифоқимиз аҳолисини ҳам таъминламоқдалар. Яқин кунлар ичида завод ишчилари Москва, Сибирь, РСФСРнинг бошқа шаҳарларига 550 тоннадан зиёд узум жўнатишди.

Бу ерда агротехника ютуқлари ишлаб чиқаришга дадил татбиқ этилмоқда. Гиббиерллин препаратини сепиш натижасида кишмиш узумлари ҳосилдорлиги кескин кўтарилди. Баяншрей навли узумнинг гектаридан 500 центнергача етказиб ҳосил олинмоқда.

ЧУҚУР ИЛДИЗ

ТАШҚИ ва ички ҳарорат кучли вентиляторларнинг зўр бериб ишлашига қарамай, цех ҳавосини димиқтирган. Бу димликка парво қилмай терга тушиб ишлаётган қуювчилар эпчил ҳаракат қилишади. Иш суръати бир маромда давом этар, босим билан ишлайдиган машиналарнинг бўғиқ, кучсиз саси, тайёр бўлган деталларнинг махсус жойга жиринглаб тушиши ўзаро қўшилиб қандайдир қизиқ меҳнат фронтини ташкил этганди.

Кишидан катта жисмоний куч талаб қиладиган қуюв цехининг мураккаб меҳнат жараёнини асосан тажрибали, узоқ меҳнат малакасига эга бўлган ишчилар бошқаради. Лекин улар орасида кўплаб ёшларни ҳам кўриш мумкин. Улар ёшларга хос қувноқлик, чаққонлик билан ишлашади. Ҳатто иш пайтида бир-бирига ҳазил-мутойиба қилишга улгуришади...

— Завқланганимни сезган цех бошлиғи Анатолий Умаров зўр мамнунлик билан улар ҳақида сўзлай бошлади.

— Бизнинг ёшлар жуда ажойиб. Улардан 22 киши ҳозир бир бригадага бирлашиб, комсомол-ёшлар бригадаси номи остида меҳнат қилишмоқда. Бригада бошлиғи Собирбой Исмоилов бригадасидагина эмас, балки цех коллективи ўртасида ҳам шахсий намуна кўрсатмоқда.

У ёш ўрта бўйли йигитга ишора қилди. Собирбой машина ёнидаги печда биқиллаб қайнаб турган алюминий эритмасини чўмичда олиб, эпчиллик билан қолипга қуйди. Бир неча дақиқада оппоқ, ялтироқ деталлар тайёр бўлиб, бошқа деталлар ёнидан жой олди. У барча ҳаракатларини қандайдир иштиёқ билан адо этарди.

Қуювчилик касбига бўлган қизиқиш бу йигитни ўрта мактаб партасидан билим юртига, билим юртидан завод даргоҳига етаклаб келди.

1975 йили завод қошидаги 87-ҳунар техника билим юртида ўқиб юрган кезларимда ҳозир ўзим бажараётган ишларим бир мўъжизадай туюларди, — дейди Собирбой ўз ишлари ҳақида сўзлаб. — Ҳар хил маркадаги йигирув машиналаридан тортиб, энг зарур уй-рўзғор буюмларигача ишлаб чиқарадиган бу коллектив заҳматкашларининг меҳнати касбига нисбатан бир олий муҳаббат уйғотганди.

Қуюв цехининг ўзига хос хусусияти бор. У кишининг сарасини саракка, пучагини пучакка ажратиб қўяди. Собирбой коллективда тобланди. Ўзининг ғайрати ва тажрибали ишчиларнинг ёрдами туфайли ўз соҳасини пухта

ИШЧИ НОМИ МАҒРУР ЖАРАНГЛАЙДИ

ўзлаштириб олди. Дастлабки пайтларда жўн деталларни қуйиб юрган бўлса, кўп ўтмай мураккаб деталларни ҳам қуя бошлади. ПК-100М, ПУ66-5М6 маркали йигирув машиналарининг қисмларини ҳам тайёрлашга киришиб, асосий ўринларда меҳнат қилаётган ишчилар қаторидан жой олди.

У танлаган касбидан жуда фахрланади.

— Мен каби тенгдошларим ҳам ўз касбимиздан жуда ғурурланамиз. Ахир биз ишлаб чиқараётган маҳсулотлар фақат мамлакатимиз тўқимачилик корхоналарида эмас, балки бир неча чет эл мамлакатларига юборилади. Ўз касбингдан, коллективингдан фахрланиш кишини янги-янги зафарларга чорлайди...

Собирбойни 1979 йил февраль ойида 22 ёш ишчини бирлаштирган комсомол-ёшлар бригадасига бошлиқ қилиб тайинлаш ҳам ундаги ишчилик фазилати, меҳнатидан қониқиш, бугунга эртанинг назари билан қараш ва жамоатчилиги каби фазилатларни ўзида мужассамлаштирганлиги туфайли бўлди. Ҳозир унинг бригадаси ПУ-100М3, Р-192-5 маркали йигирув машиналарининг қисмларини ишлаб чиқаришга киришган. Улар ҳар ишда малакали ишчилар билан ҳамнафас, ҳамфикр бўлишиб, унумли ва сифатли маҳсулот учун курашмоқдалар.

Цех бошлиғи ёшлар билан тажрибали ишчилар ўртасидаги бу алоқани ажойиб шарҳлаб берди.

— Собирбой каби ёшлар коллективда чуқур илдиз отиб қолади. Уларни авайлаш, асраш, ишчилик руҳида тарбиялаш ветеран ишчиларнинг асосий вазифасидир. Биз одатда, ёшлар бригадасига тажрибали ишчини бириктириб қўямиз. Собирбой бригадасига ветеран ишчи Анатолий Горшков бириктилган. Ёшлар орасидаги барча ишларга у мураббийлик қилади.

Собирбой доимо келажакни кўзлайди. У коллектив илғори бўлиш билан биргаликда завод қошидаги машина-қурилиш техникумининг талабаси ҳамдир. У бошлиқ бригада ўз зиммасига катта мажбуриятлар олиб йиллик ишлаб чиқариш планини 7 ноябргача бажариш учун бор имкониятларини ишга солмоқда.

Мана, Собирбой навбатдаги детални олиб қўйиб, қолипни металлга тўлдирди. Оғир машина ҳаракатга келди. Унинг бутун диққати ишга қаратилган. Кунлик норма эса боя бажарилган...

«Таштекстильмаш» заводининг босим остида қуюв цехида Собир Исмоилов каби ёшлар жуда кўп. Биз фақат уларнинг бири ҳақида ҳикоя қилдик, холос. Цех бошлиғи А. Умаров айтганидек, улар коллективда чуқур илдиз отиб, тобора юксалишмоқда. Ахир, улар ҳақиқий қуювчилар-да...

Нормурод НОРҚОБИЛОВ,
ишчи.

ЎЗАРО МУСОБАҚАЛАШИБ

Дилором далаға етиб келганда белига этак боғлаган теримчининг чаққонлик билан пахта тераётганлигини кўрди. «Бугун ҳам Турсунтош теримга эрта тушибдида», кўнглидан ўтказди у. Дилором ҳам дарҳол эгат оралай кетди.

Дилором Қаршибоева ва Турсунтош Алиқуловалар ўзаро мусобақадошлар. Улар Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхозининг Б. Айтенов бошлиқ бригадаси аъзоларидир. Мусобақадошлар бу йилги мавсумда хирмонга 7 тоннадан пахта териб тўкиш мажбуриятини олганлар. Улар ваъдага вафо қилиш учун ҳозирги кунларнинг ҳар бир дақиқаси қадрига етиб, ғайрат-шижоат билан меҳнат қилаётирлар. Теримчилар кунига 120—140 килограммдан сара пахта термоқдалар.

Ҳозир бригаданинг барча аъзолари ҳам пахтазор қўйнида. Улар етиштирилган мўл ҳосилни қисқа муддатда нес-нобуд қилмай йиғиб-териб олиш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар. Заршунослар ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида 58 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан хирмон кўтариш юзасидан олган мажбуриятларини Улуғ Октябрнинг 62 йиллигигача адо этиш учун терим суръатига қанот бағишламоқдалар.

У. АБДУМАЛИКОВА.

ДУНЁ ОВОЗИ
ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ПАРТИЯ ТАШАББУСИ БИЛАН

ВАРШАВА. Кеча халқ Польшасида анъанавий партия ташаббуси куни бўлиб ўтди. Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг даъватига биноан, уч миллионли поляк коммунистлари армияси, миллион-миллион меҳнаткашлар бу йил еттинчи марта: «Давлат учун — ўзимиз учун!» деган шиор остида умумпольша якшанбалигига чиқдилар.

Мамлакат улкан бир қурилиш майдонига айланди, коммунистлар ва партиясизлар, ишчилар ва деҳқонлар, фан ва маданият арбоблари, кексаю ёш бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қилдилар.

Умумпольша партия ташаббусида меҳнаткашларнинг оммавий иштирок этганлиги ПБИП Марказий Комитети билан халқ давлатининг сиёсати қўллаб-қувватланаётганининг, Польша Бирлашган ишчи партиясининг яқинда бўладиган VIII съездини турмушнинг ҳамма соҳаларида янги меҳнат ютуқлари билан нишонлаш йўлидаги интилишнинг ёрқин ифодаси бўлди.

АҚШНИНГ ИҒВОГАРЛИК СИЁСАТИ ФОШ ЭТИЛДИ

ДЕҲЛИ. Бу ердаги «Стерлинг паблишерз лимитед» нашриёти «Ҳинд океани ва Қўшма Штатлар» номли китоб чиқарди. Китобда АҚШнинг Ҳинд океани районидаги иғвогарлик сиёсати ва бу сиёсат бир миллиарддан ортиқ кишига таҳлика солиб турганлиги фош этилган.

Халқларнинг миллий озодлик курашини бостириш мақсадида «тез чора кўриш корпуси» деб аталган корпусни вужудга келтириш планлари китобда АҚШнинг Ҳинд океанидаги сиёсатининг энг хатарли кўриниши деб аталган.

Ҳинд океани ҳавзаси давлатларига қандайдир «Совет хавфи» бор деган туҳмат пропаганда кампанияси ҳам китобда фош этиб ташланган.

Американинг Ҳинд океанидаги қуролли кучларини кўпайтиришга қарши, шу райондаги барча чет эл ҳарбий базаларини тугатиш учун курашда сафларни жипслаштириш Вашингтоннинг хатарли режаларига тинчликсевар кучларнинг жавоби бўлиши лозим, деб таъкидланади китобда.

ЛИВАН ХАЛҚИГА МУРОЖААТ

БАЙРУТ. Ливан президенти И. Саркис БМТнинг Ливандаги муваққат кучлари ва Ливан армиясининг бўлинмалари яқин келажакда БМТ хавфсизлик кенгашининг резолюцияларига мувофиқ жанубий Ливаннинг бутун территориясига жойлаштирилишига умид билдирди. Шундай қилингач, Ливаннинг мураккаб ички муаммоларни ҳал қилиш билан шуғулланиши мумкин бўлади, деб таъкидлади у.

И. Саркис давлат бошлиғи лавозимини ижро эта бошлаган куннинг уч йиллиги муносабати билан Ливан халқига мурожаат қилиб, Ливан армияси жанубда ва мамлакатнинг бошқа районларида ўз вазифаларини тўла ҳажмда бажариб, шу тариқа Ливаннинг бутун территориясида давлат ҳокимиятини жорий этади, деб уқтирди.

Маълумки, Тель-Авивни қурол-яроғ ва ҳарбий техника билан мўл-кўл таъминлаб турган Вашингтоннинг ошкора йўл қўйиши оқибатида Исроил тўхтовсиз агрессия қилаётганлиги Ливандаги жуда танг аҳволнинг асосий сабаби бўлиб турибди.

ЖОСУС «ИНСТИТУТ»

МЕХИКО. Мексика ҳукумати мамлакатда Американинг асосан индеец аҳоли яшайдиган районларда иш кўраётган диний ташкилоти — «ёзги лингвистика институти» деб аталган ташкилот ходимларининг фаолиятини тўхтатиш тўғрисида қарор қабул қилди. Маориф министрлигининг бу ерда эълон қилинган расмий ахборотида шундай дейилган.

Маълумки, «ёзги лингвистика институти» индеец қабилаларининг кўпдан-кўп шеваларини ўрганиш ва инжилни оммалаштириш баҳонаси билан узоқ вақт мобайнида Мексикада ва Лотин Америкасининг бошқа мамлакатларида разведка ишлари билан шуғулланди. Матбуот шу ташкилот ходимларининг Марказий Разведка Бошқармаси билан мустаҳкам алоқа боғлаганлигини ва «институт»нинг Лотин Америкаси давлатларига қарши қўпорувчилик фаолиятини неча марталаб фош қилди. Институт ходимлари тарқатган материалларда кўпинча Мексика ҳукуматининг сиёсатига қарши иғво туҳматлар ёзилган эди.

(ТАСС, 24 сентябрь).

ГВИНЕЯ—БИСАУНИНГ БАЙРАМИ

БИСАУ. Гвинея — Бисау меҳнаткашлари 24 сентябрда республика эълон қилинган куннинг 6 йиллик байрамини нишонладилар.

Ғарбий Африкадаги мана шу кичик бир мамлакатнинг эрксевар халқи Португалия мустамлакачиларига қарши мардона озодлик кураши натижасида мустақилликни қўлга киритгач, янги турмуш қуриш йўлидан дадил олға бормоқда. Қисқа муддат ичида бу ерда сиёсий ва ижтимоий-иқтисодий турмушнинг деярли ҳамма соҳаларида муҳим илғор ўзгаришлар амалга оширилди. Давлат сектори барпо этилди ва мустаҳкамланмоқда, миллий саноат негизи яратилди, қишлоқ хўжалиги муваффақиятли ривожланмоқда. Соғлиқни сақлаш ва маориф соҳасида айниқса дуруст ютуқларга эришилди.

Ялпи тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш учун империализмга қарши сиёсат ўтказаётган Гвинея—Бисау Совет Иттифоқи билан ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар билан қардошларча дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини ривожлантирмоқда.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

БУДАПЕШТ. Бу ерда 12 минг кишига мўлжалланган Венгрияда энг катта спорт саройининг қуббасимон конструкциясини қуришга киришилди. У совет мутахассислари тузган лойиҳа асосида яратилади. Бинокорлар коллективи объектни 1981 йил 7 ноябргача қуриб битказиш мажбуриятини олдилар. Кенг ва муҳташам спорт саройи энг катта спорт мусобақалари ва маданий тадбирлар ўтказиладиган жой бўлиб қолади.

ТЕҲРОН. Бу ерда революцион суднинг ҳукмига мувофиқ Эроннинг собиқ бош министри Шопур Бахтиёрнинг бутун мол-мулки мусодара этилади деб эълон қилинди. У ҳозир чет элларда. Революцион суд, деб хабар беради «Кейхан» газетаси, шунингдек собиқ Эрон шоҳига яқин бўлган баъзи олий мансабдор шахсларнинг мол-мулкини ҳам мусодара қилмоқчи.

БАҒДОД. Қувайт ва Баҳрайн раҳбарлари Форс кўрфазидаги давлатларнинг ички ишларига аралашишга йўл қўймаслик ва кўрфаз сувларида кемаларнинг эркин қатнови принципига риоя қилиш зарурлиги тўғрисида Ироқнинг нуқтаи назарига қўшилдилар. Ироқ бош министрининг ўринбосари ва мудофаа министри Аднан Хайралла Қувайт билан Баҳрайнга қилган сафаридан қайтиб келганидан кейин Ироқнинг ИНА ахборот агентлиги мухбирига шундай деб айтди.

У, шу икки мамлакатнинг ва Ироқнинг раҳбарлари Форс кўрфазининг хавфсизлиги тўғрисида соҳилдаги барча давлатлар ғамхўрлик қилиши керак деган ягона фикрда эканликларини таъкидладилар. Бу давлатларнинг раҳбарлари шу районда Араб мамлакатларининг мустақиллиги ва суверенитетига таҳдид қилувчи ҳарбий блоклар ва шартномалар тузиш ғоясини рад этадилар деди Хайралла.

ТОКИО. Япония меҳнат министрлиги хотин-қизларни иш билан таъминлашга доир «оқ китоб»ни чиқарди. Шу ҳужжатнинг авторлари кўпгина корхона эгалари хотин-қизларни ишлаб чиқаришда камситиш сиёсатини давом эттираётганликларини эътироф этадилар. Корхона эгалари хотин-қизларни ишга зўрға қабул қиладилар ва штатларни қисқартириш керак бўлганда биринчи навбатда уларни ишдан бўшатадилар.

Ҳужжатда Японияда эркаклар билан хотин-қизлар меҳнатига ҳақ тўлашда ўтакетган тенгсизлик давом этаётганлиги уқтириб ўтилади. Айни бир хилдаги меҳнат учун аёллар ўрта ҳисобда эркакларга қараганда қарийб ярим баравар кам ҳақ оладилар.

(ТАСС, 24 сентябрь).

КОММУНИСТИК МАТБУОТ УЧУН МИЛЛИАРДЛАБ ЛИРА

РИМ. Бутун Италияда Италия компартияси нашр этаётган газета ва журналлар фондига маблағ йиғиш ҳар йилги кампанияси муваффақиятли ўтмоқда. «Унита» газетасининг хабар беришича, ҳозирги вақтгача коммунистик матбуот фондига 12 миллиард лирадан кўпроқ маблағ тушди. Партия бу йил коммунистик матбуот учун 14 миллиард лира тўплаш вазифасини ўртага қўйган.

АВСТРАЛИЯ. Американинг «Юта девелопмент» компанияси биноси олдида 15 ойдан бери Австралия денгизчилар касаба союзининг пикетлари турибди. Ҳар куни фирма олдида Брисбен шаҳрининг ишсиз қолган денгизчилари йиғилишиб, мамлакат табиий ресурслари Америка компанияси томонидан талон-тарож қилинаётганлигига қарши норозилик билдирмоқдалар. Б. Васильев фотоси, ТАСС фотохроникаси.

СОВЕТЛАР ҲАЁТИ

ҲАММА СОҲА ЭЪТИБОРДА

Арганчи қишлоқ Совети ижроия комитети ва депутатлари кейинги йилларда партиямиз XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг қатор Пленумлари кўрсатмалари асосида хўжалик ҳамда маданий қурилишга раҳбарлик соҳасида катта тажриба тўпламоқдалар. Экономикани ривожлантириш, давлат план ва ҳисоб-китоб интизомини мустаҳкамлаш масалаларига мунтазам эътибор берилмоқда. Турар-жой, коммунал ва маданий-маиший қурилишлар сифатини яхшилаш, аҳолининг турмуш даражасини янада юксалтиришга қаратилган тадбирлар ижроия комитет сессия ва кенгашларида доимий равишда қараб чиқилмоқда. Буларнинг ҳаммаси турмуш маданиятини юксалтириш ва бошқа соҳаларда эришилаётган ютуқларга сезиларли равишда таъсир кўрсатмоқда.

Қишлоқ Совети территориясида 12 та аҳоли пункти мавжуд. Уларда кўп миллат вакиллари якдил, аҳил бир оила бўлиб яшаяпти. «Правда» колхози, «Юқори Чирчиқ» совхозининг 2-бўлими, Жумабозор луб заводи, йўл қурилиш бошқармаси сингари корхона ва хўжаликларда арганчиликлар самарали меҳнат қилмоқдалар. Қишлоқ Совети территориясида истиқомат қилувчилар 27 та магазин, 7 умумий овқатланиш ва 16 та маиший хизмат кўрсатиш корхоналари хизматидан баҳраманд. Қишлоқ Совети депутатлари иккита маданият уйи, бешта клуб, 8 кутубхона фаолиятини янада яхшилаш учун курашмоқдалар. Аҳоли саломатлиги 12 та фельдшерлик-акушерлик пункти, туғруқхона касалхона ва 2 та тиш даволаш кабинетларининг «оқ халатли» мутахассислари томонидан намунали муҳофаза этилмоқда.

Ижроия комитет ходимлари ишлаб чиқариш коллективларида тез-тез бўлиб, улардаги белгиланган вазифаларнинг амалга оширилиши ва сифатини назорат қилиб турадилар. Аниқланган нуқсонлар қишлоқ Совети сессияларида депутатлар муҳокамасига ташланиб, тегишли чоралар кўрилади. Айниқса, «Правда» колхози ва Жумабозор луб заводи дирекциясининг ижроия комитет аъзолари ва доимий комиссиялар билан ҳамкорлиги ана шундай яхши натижалар бермоқда. Колхозда халқ хўжалигининг ҳамма тармоқлари муваффақиятли ривожланмоқда. Жумабозор луб заводида саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш беш йилликнинг уч йили мобайнида 4,6 процент ўсди. Пландан ташқари 1580 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Шу йилнинг биринчи ярмида ҳам саноат маҳсулотлари реализация қилиш плани 107,3 процентга адо этилди.

Ободончилик ва қурилиш — қишлоқ Совети сессия ва кенгашлари кун тартибидаги энг муҳим масалалардан саналади. Беш йиллигимизнинг ўтган уч ярим йили мобайнида маиший хизмат кўрсатиш комбинати ва меҳмонхона 140 ўринли иккита болалар боғчаси қуриб ишга туширилди. Ҳаммом, «Правда» колхозида 800 бош қорамолга мўлжалланган сутчилик комплекси фойдаланишга топширилди. Қурилиш ишларига сарфланган умумий сумма 3 миллион сўмни ташкил этди. Ҳозирги кунда 95 процент аҳоли янги уйларда яшамоқда. Хонадонларнинг ҳаммаси водопроводлаштирилган ва газлаштирилган. Қишлоқлар ўртасидаги йўллар, мактаб, медпункт ва фермаларга элтувчи йўлаклар тўлиқ асфальтлаштирилди.

Қишлоқ Совети депутатларига тушаётган наказлар асосида ҳам кўп ишлар қилинмоқда. Ўтган сайловдан буён халқ вакиллари зиммасидаги 24 наказнинг асосий қисми муваффақиятли бажарилди. Қорасув дарёси устида 120 метр узунликдаги кўприк қурилиши, кўпгина маданий-маиший муассасалар, санитария ҳолатининг яхшиланиши ҳам депутатларнинг ўз масъулиятига сидқидилдан ёндашиши туфайли амалга оширилди. Кўкаламзорлаштириш ойлигида 30 мингдан зиёд манзарали дарахт ниҳоллари ўтказилди.

Қишлоқ Совети территориясидаги хонадонларнинг шахсий ёрдамчи хўжаликларига ҳар томонлама кўмаклашилмоқда.

Доимий комиссиялар фаолиятини тўғри изга солиш, депутатларни ишларига жамоатчиликни янада актив жалб этиш қишлоқ Совети ижроия комитетининг ҳамиша диққат-эътиборида турибди. Сессия ва кенгашларда кўриб чиқилаётган масалаларнинг ҳаммаси доимий комиссияларнинг фаол иштирокида тайёрланмоқда. Ижроия комитет аъзолари ва депутатларнинг аҳоли ўртасида ҳисобот бериб туришлари устидан қаттиқ назорат ўрнатилган.

Арганчи қишлоқ Совети депутатлари фаолиятида ана шу ютуқлар билан бирга баъзи бир камчиликлар ҳам мавжуд. Қабул қилинган айрим қарорлар умумий характерда бўлиб, уларнинг бажарилиш муддатлари ва масъул шахслар аниқ кўрсатилмайди. Жойлардаги текширишларга мутахассис депутатлар етарли жалб қилинмайди. Хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма участкаларида ҳам сифат ва самарадорликни янада ошириш юзасидан белгиланган тадбирлар муваффақиятли амалга оширилмоқда, деб бўлмайди. Маиший хизмат шохобчаларида ишни сезиларли равишда яхшилаш лозим. Шахсий кийимлар тикиш, сартарошлик ва фотография устахоналарини тажрибали ходимлар билан таъминлаб, уларнинг давлат план ва топшириқларини муддатида бажаришларига эришиш зарур.

Коммунистик районидаги ушбу қишлоқ Совети депутатлари эришган ютуқларини янада мустаҳкамлашлари, камчиликларни тугатиш учун янада актив ҳаракат қилишларига ишончимиз комил.

А. БОБОБЕКОВ.

ТАБИАТ ИХЛОСМАНДЛАРИ МАСКАНИДА

ПЕШТОҚИГА «Тошкент шаҳар-табиатни муҳофаза қилиш жамияти» деб ёзилган бинонинг ойнаванд эшигидан киришингиз билан йўлакнинг икки томонида турли стендлар, жадваллар, диаграммаларга ва ҳар хил қушларнинг суратларига кўзингиз тушади. Ўнгда жамият президиуми хонаси. Бу ердаги катта жонли сурат, дафътан, диққатингизни ўзига тортади. Ўртада оппоқ кабутар ушлаб турган нуроний отахон — жамиятнинг энг биринчи аъзоси Абдураҳмон Хўжаев. Унинг ёнида жамиятнинг фахрли кишилари, табиат жонкуярлари — Виталий Скрипка, Борис Симонов, Николай Хуршудов, Мансур Отабеков ва Николай Даниловлар. Чапдаги ойнаванд сервандда эса табиатни қўриқлаш шаҳар жамиятининг турли кўрик, мусобақа ва кўргазмаларда қўлга киритган диплом, кубок ва бошқа совринлари.

340 минг аъзоси бўлган бу жамият қошида 13 секция иш олиб боради; гулчилик, сайроқи ва чиройли қушлар, қуёнчилик, аквариум балиқчилиги, каптарчилик, уй ҳайвонлари, паррандалар ва бошқалар.

— Жамиятимиз аъзолари турли касб эгалари — ишчилар, врачлар, қурувчилар, студентлар ва мактаб ўқувчилари, — дейди биз билан суҳбатда жамият раисининг ўринбосари Абдулла Раҳимов. — Уларнинг энг кенжаси тўрт ёш бўлса, энг каттаси 86 ёшда. Ҳар бир секциямизга ўз касбини севган, тажрибали кишилар раислик қилишади. Улар қатъий план асосида иш юритиб, тез-тез йиғилишлар ўтказиб туришади. Бу йиғилишларда илғор тажрибалар оммалаштирилади, қилинадиган ишлар келишиб олинади.

Жамиятнинг эл оғзига тушиб, кўп совринларни қўлга киритишида Мансур Отабеков раислик қилаётган сайроқи ва чиройли қушлар секциясининг хизмати каттадир. У ўз хўжалигида 550 бошдан ортиқ 68 зотдаги сайроқи қушларни парваришлайди. «Гўзал» фирмасининг ишчиси М. Отабеков қарийб 50 йилдан бери сайроқи қушларни йиғиш ва кўпайтириш билан шуғулланиб келади. Унинг хўжалигидаги қушларнинг кўпчилиги Индонезия, Австралия, Лотин Америкаси, Европа, Осиё ва Африка мамлакатларидан келтирилган. М. Отабеков 1977 йили Чехословакияда ўтказилган халқаро қушлар виставкасида бирйўла олтин, кумуш ва бронза медалларини қўлга киритди. Шунингдек, у Руминияда ва Иттифоқимизнинг турли жойларида ўтказилган кўргазмаларда ҳам қатнашиб, 40 дан ортиқ биринчи даражали диплом ва медаллар билан тақдирланган. Ҳозирги кунда эса 1980 йилда Чехословакияда ўтказиладиган Халқаро виставкага тайёргарлик кўрмоқда.

Шаҳар жамиятида, айниқса, кўкаламзорлаштириш ишларига катта эътибор берилмоқда. Шаҳардаги ҳар бир маҳалла, корхона ва ташкилотда, мактаб ва боғчада «яшил патруллар» ташкил қилинган. Улар ўзларига ажратилган участкаларда дов-дарахтлар ва гулларни кўпайтириш, йўлаклар ва ҳовлиларнинг озода бўлиши учун курашмоқдалар. Шаҳарда биргина 1978 йилнинг ўзида 3 миллион 709 минг туп, 1979 йилнинг биринчи ярмида эса 2 миллион 604 минг туп дарахт ва буталар ўтказилди.

Табиат ихлосмандлари ўртасидаги мусобақада ўтган йили Чилонзор райони ғолиб чиққан бўлса, бу йилнинг саккиз ойлик якуни бўйича эса Ленин райони пешқадамлик қилаяпти. Корхоналараро ўтказилган мусобақада эса Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги фирмаси ҳамда Чилонзор районидаги 200-ўрта мактаб ғолиб деб топилди.

Сўнгги йилларда шаҳарда, айниқса, кабутар ишқибозлари кўпайди. Николай Данилов ўзбек миллий кабутарларини кўпайтириш ихлосманди. Н. Данилов хўжалигида ўн хилдан ортиқ ўзбек миллий кабутарлари ва беш турдаги бошқа мамлакатлардан келтирилган кабутарлар мавжуд. У шу йил май ойида Москва Бутуниттифоқ Халқ Хўжалиги Ютуқлари кўргазмасида қатнашиб, олтин медаль олишга сазовор бўлди.

Шаҳримизнинг жуда кўп мактаблари, ташкилотлари ва муассасаларида жамият аъзоларининг ташаббуси билан «жонли бурчак»лар ташкил қилинган. Ўзбекистон Компартияси ва Ўзбекистон ССР 50 йиллиги фирмасида ташкил қилинган жонли бурчак буларнинг энг йириги ҳисобланади. Николай Бахшиянс раҳбарлик қилаётган бу жонли бурчакда Ўзбекистонда мавжуд барча қушлар, бошқа қитъалардан келтирилган ўсимликлардан тортиб анвойи гулларгача бор. Уларни парвариш қилишда фирманинг юзлаб ишчилари, айниқса, комсомол активлари фаоллик кўрсатишяпти.

Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш жамияти ташаббуси билан республика жамияти аъзоларининг кўргазмаси ўтказилади. 22—23 сентябрда пойтахтдаги М. Горький номли паркда ўтказиладиган бу кўргазмага айни кунларда катта тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Ҳа, табиатни муҳофаза қилиш шаҳар жамиятининг кўп минг кишилик аъзолари ҳаётимизнинг асосий манбаини кўз қорачиғидай асраш учун тинмай кураш олиб бормоқдалар.

А. РАҲИМОВ.

БУТУН илғор инсоният В. И. Ленин таваллудининг 110 йиллигини нишонлашга тайёргарлик кўрмоқда. Ана шу катта сана арафасида ҳар куни жаҳоннинг ўнлаб мамлакатларидан келган туристлар Ульяновск шаҳрида, Ильич ватанида Ленин хотираси билан боғлиқ бўлган жойларни келиб кўришмоқда. Суратда: ГФР туристлари тушган «Максим Горький» теплоходи Ульяновск шаҳрига яқинлашмоқда.

Ю. Белозеров фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

ҲАР ТЎҒРИДА

ҒАЛАТИ ТЭЦ

КЕЙИНГИ йилларда шаҳарларда йиғилиб қоладиган миллионлаб тонна чиқинди ахлатлар тўпланиб, сараланиб ва куйдирилиб, турли мақсадларда, масалан, турар-жойларни иситиш учун сув қайнатишда, хилма-хил материаллар ҳосил қилишда фойдаланиляпти.

Англияда шундай бир чиқинди ёндирувчи мослама ишландики, у на фақат қайноқ сув балки кокс, иссиқ газ ҳамда микроэлементларга бой донадор кул каби қўшимча маҳсулотлар олиш имконини ҳам бермоқда.

Калифорния (АҚШ)да эса шаҳар чиқиндиларини куйдириш орқали ҳосил қилинадиган газ билан ишлайдиган биринчи иссиқлик электр маркази қуриб битказиляпти. Бир сутка давомида бу ерда 50 тонна прессланган чиқинди қайта ишланади. Шу туфайли олинган газ таркибида 17 процент метан, 19 процент водород, 55 процент углерод окиси ҳамда этилен, пропан ва бутан газлари бор. Чиқиндилар 850 градусда (Цельсий бўйича) куйдирилади.

СТРЕЛКАЧИ... МАЙМУН

ЖАНУБИЙ Африкадаги Порт-Элизабет шаҳрида яшовчи стрелкачи Джейли Уайт темирйўл фалокати туфайли икки оёғидан ажралди. Касалхонадан чиққач, у ўйланиб қолди: бу аҳволда ишсиз юриш мушкул, ишсизлик — бу қашшоқлик, демак.

Шунда у Джек деб номлаган бабуин маймунини машқ қилдира бошлади. Маймун тез орада қудуқдан сув олишни, баъзи бир уй юмушларини бажаришни, ҳатто дарахт ўтказишни ўрганиб олди.

Кейин Уайт асл мақсадга кўчди, яъни бир неча ой мобайнида Джекка темир йўл стрелкасини бураб қўйишни ўргатди. Джек бу ишни ҳам уддалайдиган бўлиб қолди. Мана, тўққиз йилдирки, эгасига ёрдамлашиб, келаётган маймун бирор марта бўлса ҳам янглишмади. У стрелкачиликни жондилидан севади.

ИНФАРКТ БЕЛГИСИ

ДЕБРЕЦЕН шаҳридаги медицина университетининг клиникаларида ғалати бир кашфиёт қилинди. Олимлар одам сочи толасининг кимёвий таркибини анализ қилиб, унда олтингугурт кальций моддалари нисбатан кўп эканлигини аниқладилар.

Тажриба учун соғлом ҳамда инфаркт бўлган кишиларнинг сочлари текшириб кўрилди. Шунда олимлар жуда ҳайратланарли натижани кўрдилар, яъни инфаркт бўлган кишилар сочининг таркибида кальций моддаси энг кам учради. Агар соғлом одам сочида кальций миқдори 0,26 процент бўлса, инфаркт бўлган бемор сочида 0,09 процент бўлган.

Олимлар узил-кесил қарорга келишга шошилмай, шунга ишонч ҳосил қилмоқдаларки, ҳар ҳолда сочдаги кальций миқдорининг камайганлигига қараб, у ёки бу киши инфаркт бўлиши мумкинлигини олдиндан билиб олса бўлади.

Спорт

«ПАХТАКОР» ОЛҒА ИНТИЛМОҚДА

Олий лига командалари ўртасида мамлакат футбол чемпионатининг навбатдаги турида «Пахтакор» ўз майдонида Ленинграднинг «Зенит» командасини қабул қилди. Ўйиннинг дастлабки минутларидаёқ, ўзбек футболчиларининг мақсадлари фақат ғалаба қозонишдан иборат эканлигини англаб олиш қийин эмасди. Чунки, улар рақиб дарвозаси олдида кетма-кет ҳужум уюштириб турдилар. Лекин, биринчи хавфли вазият «Пахтакор» дарвозаси ёнида рўй берди. 15-минутда бурчакдан тўп тепиш ҳуқуқини қўлга киритган меҳмонлар ҳисобни очиш имкониятига эга эдилар. Лекин, дарвозабон Александр Яновский маҳорат кўрсатди. 31-минутда «Пахтакор» ҳужумчиси Ринат Файрузов қулай имкониятни қўлдан бой бериб қўйди. У меҳмонлар дарвозабони А. Ткаченко билан яккама-якка чиқиб, тўпни дарвозага йўналтира олмади.

Асосий воқеалар иккинчи таймда бўлиб ўтди. Қарши ҳужумга ўтган меҳмонлар биринчи бўлиб ҳисобни очдилар. 53-минутда штраф майдончасига йўналтирилган тўпга дарвозабон А. Яновский ета олмади. Дарвозабоннинг бу ҳатосидан фойдаланган тажрибали Владимир Козаченок бўш дарвозага боши билан тўп киритди.

Ўз дарвозаларидан гол қўйиб юборган пахтакорчилар яна ҳужумга зўр бердилар. Орадан 3 минут ўтар ўтмас «Пахтакор» ярим ҳимоячиси Андрей Якубик юксак маҳорат намойиш қилди. У узоқ масофадан рақиб дарвозасига тўп киритди. Умуман, «Динамо» (Москва) командасидан пахтакорчилар сафига қабул қилинган бу спортчи ўйинни юксак савияда ўтказди. У 81-минутда меҳмонлар дарвозабонини яна бир марта доғда қолдирди. Ҳужумчи З. Церетели ошириб берган тўпни чаққонлик билан мўлжалга урди. Шундай қилиб, бу учрашув 2:1 ҳисобида пахтакорчилар фойдасига ҳал бўлди. В. Нечаев, А. Убайдуллаев, Т. Шоимардонов, Н. Амриевлар кўп сонли футбол ишқибозларида яхши таассурот қолдирди. Улар ҳужумда ҳам, ҳимояда ҳам бирдек актив ўйнаб ишқибозлар олқишига сазовор бўлишди.

Шу куни 25 турнирнинг бошқа ўйинлари ҳам бўлиб ўтди. Турнир жадвали пешқадамлари Киевнинг «Динамо» ва Донецкнинг «Шахтёр» командалари бир хил — 3:1 ҳисобида ютқазиб қўйдилар. «Арарат» — «Динамо» (К) устидан, «Нефтчи» эса «Шахтёр» устидан ғолиб келди. «Динамо» (Тб) — «Крилья Советов» устидан 2:1 ҳисобида ғалаба қозонди. Қолган ўйинлар қуйидагича тугади: «Динамо» (Мн)— «Черноморец» — 2:0, СКА — ЦСКА — 2:1, «Торпедо» —«Локомотив» — 1:2, «Заря» —«Динамо» (М) — 2:2.

Командаларнинг турнир жадвалидаги ўринлари қуйидагича:

Командалар	Ў	Т	О
«Динамо» (К)	25	32—14	37
«Шахтёр»	25	41—18	37
«Динамо» (Тб)	25	38—16	36
«Спартак»	24	44—17	35
«Динамо» (М)	25	25—18	29
«Зенит»	25	33—32	26
«Арарат»	25	33—24	26
«Пахтакор»	24	29—34	25
«Динамо» (Мн)	24	27—22	25
ЦСКА	25	30—27	24
«Торпедо»	25	23—30	20
«Черноморец»	25	22—27	20
«Локомотив»	25	31—41	18
«Нефтчи»	25	18—33	17
«Қайрат»	24	21—34	16
«Заря»	25	28—44	16
СКА	25	25—40	16
«Крилья Советов»	25	14—44	12

Эслатма: Кеча бўлиб ўтган «Спартак» — «Қайрат» матчи натижаси жадвалга киритилмади.

«Пахтакор» навбатдаги ўйинни ўз майдонида ўтказади. 28 сентябрь куни бўладиган матчда футболчиларимиз Одессанинг «Черноморец» командасини қабул қиладилар.

Р. ШЕРАЛИЕВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕСИ ХИЗМАТЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

БУ СИЗ УЧУН ФОЙДАЛИ

Госстрах

БОЛАЛАР СТРАХОВАНИЕСИ

Бола катта бўлган сари унинг ташвиши ҳам кўпая боради. Оилада боланинг бўлиши ҳам қувонч, ҳам ташвиш. Ота-оналардаги ана шу ташвишнинг бир қисмини Госстрах ўз зиммасига олади.

Болаларни страхование қилдиришдан мақсад — оз миқдорда ойлик бадаллар тўлаб туриш эвазига маълум миқдорда пул жамғариш учун ота-оналарга имкон беришдан иборат. Бу пул йигит ёки қизга страхование муддати тугаши билан тўланади. Шартнома қанча вақтли тузилса ойлик бадаллар миқдори шунча кам бўлади. Страхование шартномаси тузиш билан сиз фарзандингиз учун анчагина пул жамғарасиз. Бу эса унинг мустақил ҳаёт бошлаганида жуда асқотади.

Страхование шартномаси 300, 500 ёки 1000 сўмга тузилиши мумкин. Страхование муддати боланинг шартнома тузилган кундаги ёши билан 18 ёш ўртасидаги фарқ сифатида белгиланади. Масалан, агар боланинг ёши 8 дан ошмаган бўлса, страхование шартномасини 10 йилга тузиш мумкин. Ойлик бадал миқдори боланинг ёши ва страхование суммасига боғлиқ бўлади.

Страхование шартномасини боланинг ота-онасигина эмас, балки бошқа қариндошлари ҳам тузишлари мумкин.

Страхование шартномаси шартларига кўра, страхование суммаси ёки унинг бир қисмини тўлаш ҳам кўзда тутилади. Страхование қилинган боланинг саломатлиги бирор бахтсиз ҳодиса ёки энцефалит ёхуд полиомиелит билан оғриш туфайли бузилса, бундан ташқари шартномада кўзда тутилган маълум ҳодисалар юз берса, страхование қилинувчига 200 сўм миқдорида нафақа тўланади ва тўланган барча бадаллар қайтариб берилади.

Страхование бадаллари ҳисоб бўйича, нақд пул билан страхование вакилига ёки омонат кассасига Госстрах инспекцияси берган махсус ҳисоб дафтарчаси орқали тўланиши мумкин.

ҲАЁТНИНГ АРАЛАШ СТРАХОВАНИЕСИ

ҲАЁТНИ АРАЛАШ СТРАХОВАНИЕ ҚИЛДИРИШ ШАХСИЙ СТРАХОВАНИЕНИНГ ЭНГ ОММАВИЙ ТУРЛАРИДАН БИРИДИР.

Бу турдаги шартномалар 16 ёшдан 65 ёшгача бўлган шахслар билан 5, 10, 15 ёки 20 йилга, лекин страхование қилдирувчининг ёши 70 дан ошмагунга қадар муддатга тузилади.

СТРАХОВАНИЕ ГУВОҲНОМАСИДА КЎРСАТИЛГАН СТРАХОВАНИЕ ПУЛИ:

— страхование муддати тугаганда;

— страхование қилдирувчи умумий меҳнат қобилиятини тўла ёки қисман йўқотганда, шикастланганда, ярадор бўлган, куйганда, оёқ ё қўли чиққанда, суяги синганда, заҳарли ўсимликлардан, химиявий моддалардан, сифатсиз озиқ-овқат маҳсулотларидан тасодифан қаттиқ заҳарланганда, баҳор-ёз касалликлари энцефалит ёки полиомиелит билан оғриганда;

— страхование қилдирувчи ўлиб қолган тақдирда ТЎЛАНАДИ.

Агар страхование шартномаси «В» тартиби бўйича тузилган бўлса, бахтсиз ҳодиса туфайли умумий меҳнат қобилиятини йўқотган страхование қилдирувчига тўланадиган пул икки баробар кўмиқдори тўланади.

Ҳаётни аралаш страхование қилдириш шартномасига кўра страхование ҳодисаси рўй берган тақдирда давлат социал страхованиеси, социал таъминот бўйича ва зарарни қоплаш тартибида тўланадиган пулдан қатъий назар, страхование қилдирган ёки у тайинлаган шахсга белгиланган пул суммаси тўланади.

Ойлик страхование бадали миқдори страхование суммасига, страхование муддатига ва страхование қилдирувчининг страхование тўғрисида ариза берган кунгача бўлган ёшига боғлиқдир.

БАХТСИЗ ҲОДИСАЛАРДАН СТРАХОВАНИЕ ҚИЛДИРИШ

Бахтсиз ҳодиса оқибатида меҳнат қобилиятини йўқотган ҳар бир одам, агар вақтида шартнома тузган бўлса, Госстрах органларидан моддий ёрдам олиши мумкин.

Бахтсиз ҳодисалардан страхование шартномаси 16 ёшдан 70 ёшгача бўлганлар билан 1 йилдан 5 йилгача тузилади. Бундай шартномалар ишчилар, хизматчилар, колхозчилар, студентлар, уй бекалари ва ҳоказолар билан тузилади.

СТРАХОВАНИЕ ҚИЛДИРУВЧИ:

— жароҳатланиш (шикастланиш, ярадор бўлиш, суяк синиши, куйиш, совуқ уриш, электр токи уриш, оёқ-қўли чиқиши);

— заҳарли ўсимликлар, химиявий моддалар, сифатсиз озиқ-овқат маҳсулотларидан тасодифан заҳарланиш;

— баҳор-ёз касалликлари энцефалит ёки полиомиелит билан оғриш оқибатида умумий меҳнат қобилиятини тўла ёки қисман йўқотса, мазкур сабабларга ва шартномада кўзда тутилган айрим сабабларга кўра ҳалок бўлса, унга страхование суммаси ёки унинг тегишли қисми тўланади.

Страхование бадали миқдори страхование қилдирувчининг касбига страхование суммасига боғлиқ бўлиб, бир йилга ҳар 100 сўмдан — хизматчилар, ўқувчилар, уй бекалари учун —25 тийин, колхозчилар ва айрим касб эгалари учун — 50 тийин, шоферлар учун —80 тийин, химия ва кон қазиш саноати ишчилари учун — 1 сўм 20 тийиндан белгиланади. Шартнома 3 йил ва ундан ошиқча тузилганда, бадаллдан 5 дан 15 процентгача миқдорда чегириб ташланади. Страхование бадалини иш жойидан бухгалтерия орқали ёки страхование вакилига нақд пул билан тўланиши мумкин.

НИКОҲ СТРАХОВАНИЕСИ

1977 йил 1 январдан бошлаб страхованиенинг янги тури — никоҳ (тўй) страхованиеси жорий қилинди.

Унинг асосий мақсади 2 ёшдан 15 ёшгача бўлган болаларнинг ота-онаси ва бошқа қариндошларига маълум жамғарма йиғишда ёрдамлашишдан иборат. Бу жамғарма йигит ва қизга страхование муддати тугагандан сўнг ва никоҳ пайтида тўланади.

Мазкур жамғарма уй учун хўжалик моллари олишга, кооператив квартирага, никоҳ саёҳатига ва бошқаларга сарфланиши мумкин. Борди-ю страхование шартномасига мувофиқ пул оладиган шахс 25 ёшгача никоҳдан ўтмаса, бу пул унга 14 процент кўпайтирилган ҳолда тўланади.

Страхование муддати — шартномага мувофиқ пул оладиган боланинг ёшига, страхование бадалининг ойлик миқдори эса — страхование қилдирувчининг ёшига, страхование суммасига ва муддатига боғлиқ бўлади.

Страхование суммасининг миқдори страхование қилдирувчи ва Госстрах органларининг битимига кўра белгиланади, лекин 300 сўмдан кам бўлмаслиги керак.

Қоидаларда кўзда тутилган жароҳат ёки бошқа ҳодисалар туфайли бола саломатлигини йўқотса, у страхование қилинган ҳисобланади. Страхование муддати тугаши билан, бадаллар тўла тўланганлиги ёки страхование қилдирувчининг ўлиши сабабли страхование шартномаси амал қилиб турган даврда бадал тўлаш тўхтатилиб қўйилганидан қатъий назар страхование суммаси тўланади.

Страхование қилдирувчилар 20 ёшдан 67 ёшгача бўлган шахслар (ота-она, буви, бува, хола, амаки, ака ва опа) бўлиши мумкин.

Страхование бадали иш жойидан бухгалтерия орқали ёки страхование вакилига нақд пул билан тўланиши мумкин.

СССР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН ССР БОШ БОШҚАРМАСИ

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Мультфильмлар. 10.35 — Москва камер музикаси театрининг спектакли. 12.45 — Янгиликлар. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Меҳнатинг — иқболинг. 16.25 — Жонажон табиат. 16.45 — Спортчилар класси. 17.30 — Биз БАМни қуряпмиз. 18.00 — Болгарияда социалистик революциянинг 35 йиллигига бағишланган концерт. 18.45 — Пропагандистлар. 19.00—Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан оламида. 20.00 — Телевизион спектакль. 21.30 — Время. 22.05— Ҳужжатли экран. 23.00 — Дунё воқеалари. 23.15 — Концерт.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.20 — Оқ тери. Қўғирчоқ фильм. 18.30 — Янгра, барабан! 19.00 — Турмуш ва маданият. 19.30 — Ахборот. 19.45— Ғазал оқшоми. 20.30 — Ахборот. 20.50 — М. Исломова ва А. Шукуров концерти. 21.30— Время. 22.05 — Чорвачилик— зарбдор фронт. 22.20 — Ҳамза саҳнада.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

18.40—Болалар учун фильм. 19.00 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. 21.15 — Яна бир бор газ ҳақида. 21.30 — Ҳужжатли киноэкран.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 25|IX да Флория Тоска. 26|IX да Испан миниатюралари.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИда 26/IX да Тошкентнинг нозанин маликаси.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — СОВЕТ ЦИРКИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ЮБИЛЕЙ ПРОГРАММАСИ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор — 336495; 325302, редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750.

БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик —325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 13233. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Ž. — 2575.